

MYLLYOJAN KOULU

RAKENNUKSEN OMINAISPIIRTEIDEN SELVITYS

30.6.2021 Avario Oy

Oppilastöitä luokan seinältä.

MYLLYOJAN KOULU

RAKENNUKSEN OMINAISPIIRTEIDEN SELVITYS (ROS) 30.6.2021

Tilaaaja: Oulun kaupunki, Tilapalvelut -liikelaitos

Tekijä: Arkkitehtitoimisto Avario Oy / Anna Kaisa Laaksonen

SISÄLLYSLUETTELO

Perustietokortti	4
1. Johdanto	5
2. Kohteen kuvaus lyhyesti	6
3. Rakennushistoria	8
Alueen historiaa ja kaavoitusta	8
Koulurakennukset 1970-luvulla	10
Myllyojan koulun suunnittelu ja toteutus	12
Arkkitehti Kustaa Salmi	13
Käyttöhistoriaa	15
4. Rakennuksen ominaispiirteet	16
Suhde rakennettuun ympäristöön	16
Rakennuksen sijoittuinen tontille	20
Ulkoarkkitehtuuri	22
Rakenteet	28
Sisätilat	30
5. Säilyneisyys	58
Säilyneisyyskaavio	58
Muutoshistoria	59
6. Yhteenveto ja johtopäätökset	61
7. Lähdeluettelo, kuvaluettelo	62

PERUSTIETOKORTTI

Kohde	Myllyojan koulu
Sijainti	Oulun kaupunki, Myllyojan kaupunginosa (69)
Kiinteistötunnus:	564-69-51-5
Osoite	Karvarinaukio 15, 90650 Oulu
Omistaja	Oulun kaupunki
Rakennustyyppi	Koulu- ja opetusrakennukset
Ajankohta	Suunnittelu 1975 - 1977. Rakennus valmistui syysyksi 1979.
Suunnittelijat	ARK: Oulun kaupungin rakennusvirasto Talosuunnitteluosasto, Kustaa Salmi RAK: Insinööritoimisto Pekka Heikkilä Ky SÄH: Sähköinsinööritoimisto Mauri Ketola Ky LVI: Ouplan Oy Kuivatus ja GEO: Oulun kaupungin rakennusvirasto, kunnallistekninen suunn.osasto PUUTARHASUUNN: Oulun kaupungin rakennusvirasto, puistotoimisto
Rakentaja	Oulun kaupungin rakennustoimisto
Kerrosluvu	1
Julkisivut	Betonipinta (elementti), voimakas vaakasuuntainen profiili, tasakatto (huopa), tehosteväreinä ikkunoiden ja ovien keltainen sekä räystäiden punainen
Huoneistoala	3294,5 m ²
Kerrosala	3277 m ²
Kokonaisala	3691 m ²
Tilavuus	15 460 m ³
Tontin pinta-ala	17 325 m ²
Tontin muut rakenteet	Jätekatos 22,5m ² , Purunpoisto 9,5m ²
Suojelustatus	ei suojeltu Arvotettu paikallisesti arvokkaaksi Oulun koulurakennukseksi (Pohjois-Pohjanmaan liiton laaja kohderaportti 2015)
Korjaus- ja muutostöitä	2000 Talonmiehen asunnon muutos luokkatiloiksi, Insinööritoimisto Voho Oy 2001 Kirjastomuutos, Arkkitehtitoimisto Kari Huotari Oy 2005 Teknisen luokan tilamuutos, Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen Oy 2014-2015 Peruskorjaus, Arkkitehtitoimisto Kari Huotari Oy

1. JOHDANTO

Myllyojan koulu on rakennettu v. 1979. Suunnittelu ajoittui aikaan, jolloin peruskoulu-uudistus oli tehty tuoden mukanaan uudenlaisia opetuskäytäntöjä ja vaatimuksia suunnittelulle. Elementtirakentaminen ja moduulijärjestelmän käyttö toi myös omat erityispiirteensä aikakautensa rakennuksille.

Myllyojan koulu on hillitty ympäristön mittakaavaan sopeutuva rakennus, jossa on nähtävillä 1970-luvulle tyypillisiä piirteitä, kuten tasakattoiset laatikkomaiset rakennusmassat, puhtaat betonipinnat, nauhaikkunat ja kirkkaat tehostevärit. Rakennus on säilynyt ulkoarkkitehtuuriltaan alkuperäisenä, mutta sisällä on tehty vuosien mittaan erilaisia uudistuksia: suurimmat muutokset ovat vuosien 2014-15 peruskorjauksen aikaisia.

Selvityksen tarkoitus

Selvityksen tarkoituksena on koota tietoa koulurakennuksen syntyvaiheista, muutoksista sekä nykytilasta. Historiallisen taustatiedon ja nykytilanteen inventoinnin avulla kohteen korjaustöissä saadaan otettua huomioon rakennuksen erityispiirteet lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Rakennuksen ominaispiirteiden selvityksessä tutkitaan ja arvotetaan kohteen ominaispiirteitä, jotka liittyvät arkkitehtonisiin, historiallisiin ja ympäristöllisiin arvoihin. Selvityksen on tilannut Oulun kaupungin Tilapalvelut -liikelaitos ja sen on koonnut arkkitehti Anna Kaisa Laaksonen Avario Oy:ltä.

Selvityksen rakenne

Johdanto-osassa esitetään selvityksen tarkoitus, rakenne, sekä käytetty aineisto. Osa sisältää myös kohteen perustietokortin. Toisessa osassa kuvailaan rakennuskohde tiivistetysti.

Selvityksen luku 3 on historiaosa, mikä taustoittaa aikakauden koulurakentamista, paikan historiaa ja kertoo rakennuksen syntytarinan. Luvussa 4 käsitellään rakennuksen ominaispiirteitä ja säilyneisyyttä; sen ulkoarkkitehtuuria, sisätiloja ja rakennusosia. Säilyneisyyspiirustuksessa on esitetty eri väreillä tilojen säilyneisyydestä. Selvityksen lopussa on yhteenveto arvoista sekä johtopäätökset.

Myllyojan koulun julkisivua pihan suunnalta. Vasemmalla liikuntasali, keskellä ruokasali ja oikealla pääsisäänkäynti.

Aineisto

Myllyojan koulun piirustukset ja suunnitelma-asiakirjat - sekä alkuperäiset että muutostyöt - on koottu Oulun kaupungin Tilapalvelut -liikelaitoksen arkistoon. Rakennukseen on tehty vuosien varrella useita pienempiä muutostöitä, sekä laajempi peruskorjaus. Kaikkien vaiheiden suunnitelmat löytyvät arkistosta.

Kirjallista aineistoa on koottu mm. vanhoista suunnitelmaselostuksista, kaavaselostuksista, www-sivuilta sekä koulun omasta arkistosta löytyneistä lähdeteoksista ja esitteistä. Kartat ja ilmakuvat ovat pääosin Oulun kaupungin www-sivuilta. Nykytilanteen cad-pohjaiset kaaviot ja säilyneisyyspiirustukset ovat Avario Oy:n. Selvityksessä olevat valokuvat ovat koulun omasta arkistosta, Tilapalvelut -liikelaitoksen arkistosta sekä tekijältä.

Tärkeän lisänsä selvitykseen ovat tuoneet koulun pitkäaikaisen opettajan ja rehtorin Marja Kallion sekä arkkitehti Kustaa Salmen haastattelut. Selvityksen tekijällä on lisäksi omakohtainen kokemus Myllyojan koulun musiikkiluokan oppilaana sen varhaisilta vuosilta 1979-1983.

2. KOHTEEN KUVAUS LYHYESTI

Myllyojan koulu sijaitsee Oulussa, Oulujoen pohjoispuolella Myllyojan kaupunginosassa, noin 5 kilometrin päässä keskustasta itään. Koulu on osa Myllyojan suuralueen paikalliskeskustaa.

Vuonna 1979 valmistunut Myllyojan koulu on alakoulu, jossa on opetusta ensimmäisestä kuudenteen luokkaan. Keväällä 2021 rakennuksessa on oppilaita 336, opettajia 20 ja muuta henkilökuntaa noin viisi. Koulun erityispiirteenä on musiikkiluokkatoiminta. Syksystä 2010 alkaen kymmenen kilometrin päässä sijaitseva Sanginsuun koulu on kuulunut hallinnollisesti Myllyojan kouluun; oppilaita on siellä noin 30.¹

Uudet 1970-luvun peruskoulut, kuten myös Myllyojan koulu, haluttiin suunnitella palvelemaan uusia opetusmenetelmiä. Joustavuuden tavoittelu johti usein rakenneratkaisultaan avoimeen pilari-palkkijärjestelmään, joka mahdollisti kevyiden väliseinien siirtelyn. Kouluihin kehitettiin uudenlaisia tiloja, kuten ”mediateekki”, eräänlainen opiskelijoiden olohuone, jossa saattoi lainata kirjoja, mutta myös kuunnella musiikkia tai lainata videoita. Myös opettajien tilat kehittyivät, ja opettajat saivat ensimmäistä kertaa heille suunnitellut työhuoneet.²

Ulkoarkkitehtuuriltaan 1970-luvun koulut olivat tyypillisesti 1 - 2 kerroksisia tasakattoisia syvärunkoisia rakennuksia, joiden julkisivut olivat

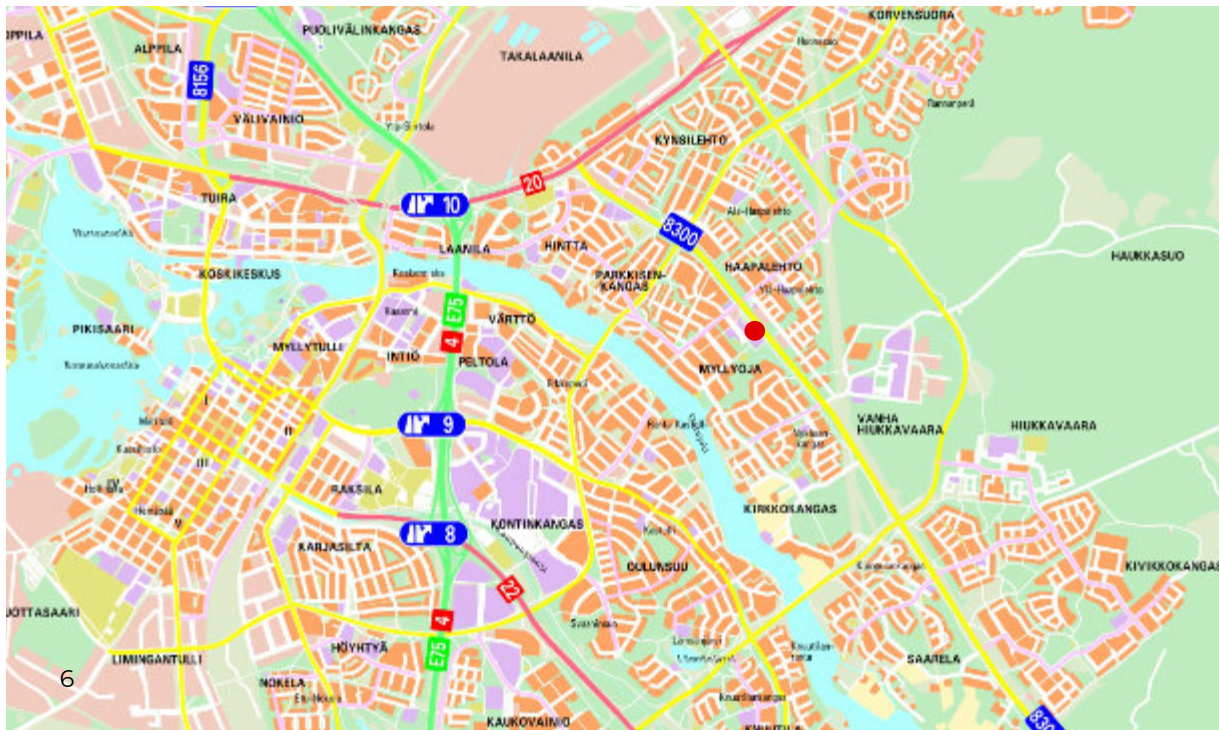
tiiltä tai betonia. Massotellua elävöitettiin usein värillisillä yksityiskohdilla, kuten keltaiseksi, punaiseksi tai vihreiksi maalatuilla ikkunariveillä.³

Myllyojan koulu noudattaa tarkoin ajan henkeä massotellultaan, materiaaleiltaan, väreiltään sekä tilaratkaisuiltaan. Ulkopuolisin osin rakennus on säilynyt alkuperäisenä. Sisäpuolella on tehty vuosikymmenien aikana muutoksia, mutta perusratkaisut ovat pitkälti säilyneet; tämä kertoo hyvästä ja ennakoivasta suunnittelusta, sekä ajalle tyypillisestä muuntojoustavuudesta. Alkuperäinen hallitseva punainen tehostesävy edustaa edelleen valkoisen ohella tilojen pääsävyä ja nauhaikkunoita kehystää keltainen kuultomaali.

¹ Rehtori Marja Kallion haastattelu

² <http://www.koulurakennus.fi/1970-luvun-koulu/arkkitehtuuri>

³ <http://www.koulurakennus.fi/1970-luvun-koulu/arkkitehtuuri>

Voimassa oleva asemakaava

Myllyojan koulun tonttia koskee 25.3.2002 voimaan tullut asemakaava (oikealla). Muutos koskee Karvarinaukion varteen sijoittuvaa terveyskeskuksen laajennusta sekä muita palvelukeskuksen pieniä parannuksia ja pysäköintiä.¹

51	KORTTELIN NUMERO
5	TON TIN NUMERO
YO	OPETUSTOIMINTAA PALVELEV IEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE
II	SUURIN SALLITTU KERROSLUKU
4000	RAKENNUSOIKEUS KERROSNELIÖMETREINÄ
1ap/200m²	AUTOPA IKKAVAATIMUS KERROSNELIÖMETRIÄ KOHTI

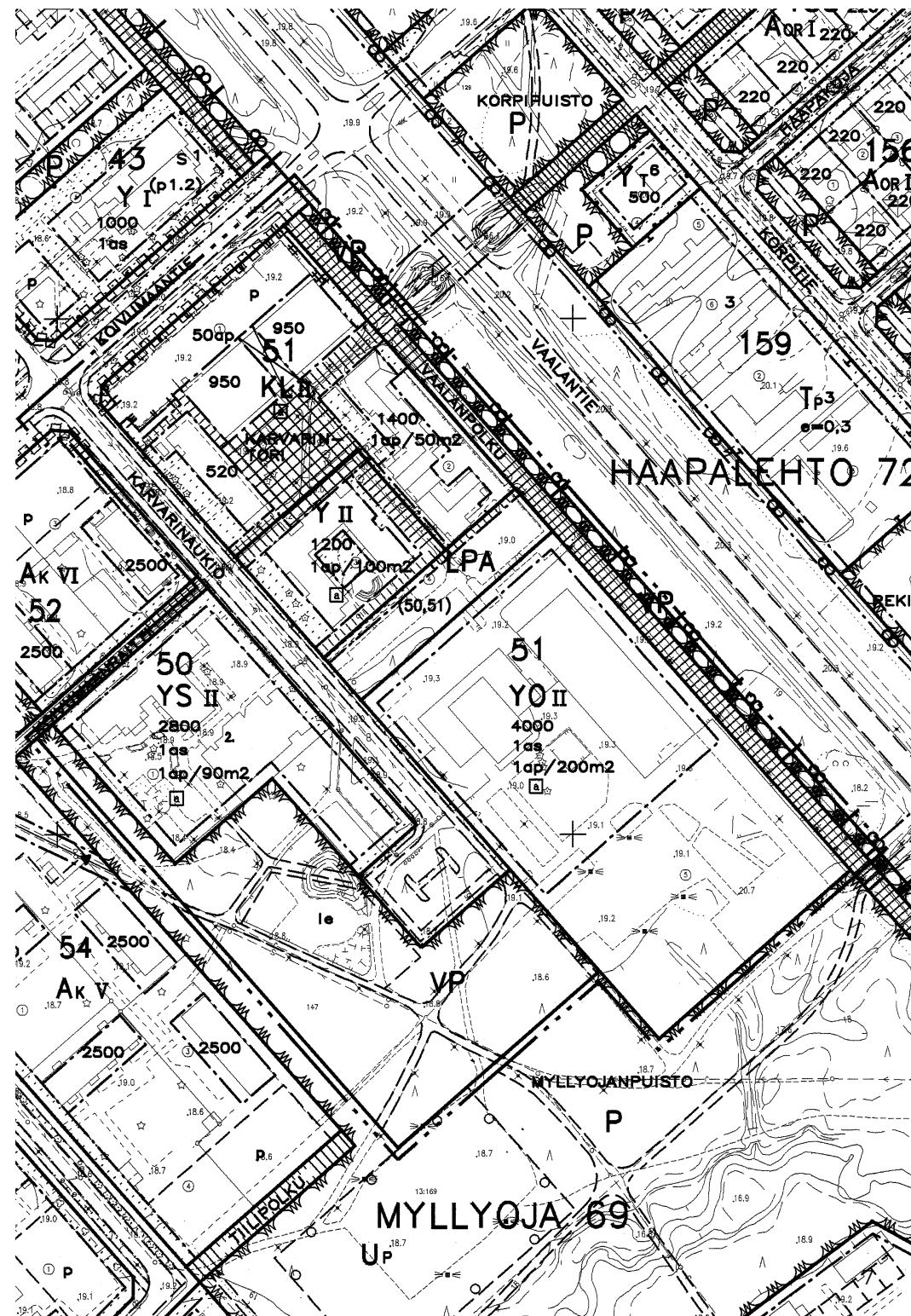

Vasemmalla viereistä tonttia koskeva asemakaavamuutos 27.5.2016. Muutos koskee korttelia 51, tontteja 2 ja 4 (LPA), sekä katu- ja puistoaletta. Asemakaavan muutoksella tontin 2 liikerakentaminen (KL) muutettiin asuinliikerakentamiseksi (AL) hyvien palveluiden yhteydessä olevalle tontille. Uudet rakennukset on kaavoitettu 6-kerroksiseksi. Pysäköinti päivitettiin käyttöä vastaavaksi ja lisäksi mahdollistettiin pysäköintialueiden laajentaminen.²

Liikerakentamiseen varattu tontti 2 on tällä hetkellä vielä tyhjiällä.

¹ Asemakaavan selostus 2002

² Asemakaavan selostus 2016

Ilmakuva Myllyojan palvelukeskuksesta vuodelta 2004.

Peruskoulujärjestelmän tuomat muutokset tilaratkaisuihin

Suomessa alettiin siirtyä Ruotsin mallin mukaiseen peruskoulujärjestelmään 1970-luvun alussa. Uudistumisen myötä yhdistettiin kansakoulu, kansalaiskoulu ja keskikoulu yhdeksi oppivelvollisuuskouluksi, samoin oppikoulut sulautettiin uuteen järjestelmään. Uuden järjestelmän tarkoituksena oli taata kaikille lähtökohdista riippumatta tasa-arvoiset mahdollisuudet koulunkäyntiin; perusopetus muutettiin kaikille maksuttomaksi, oppikirjoineen, välineineen ja kouluaterioineen.

Peruskouluun siirtyminen muutti koulunkäynnin tapoja, eivätkä vanhan tyyppiset joustamattomat pohjaratkaisut enää sellaisenaan soveltuneet uudenlaisen opetuksen käyttöön. Opetustiloja tuli voida käyttää joustavasti ja tilojen tuli olla kohtuullisin kustannuksin muunnettavissa uusia toimintamuotoja varten.

Ryhmätyöskentelyn osuuden kasvaminen sekä erityisopetus nosti tarpeen erikokoisille ja -tyyppisille tiloille. Vanhoja kouluja laajennettiin ja muokattiin vastaamaan uusia tarpeita. Uusiin kouluihin alettiin rakentaa myös suuria tiloja, kuten avotilahalleja, maisemaluokkia ja auditorioita, jotka mahdollistivat suurten ryhmien kokoontumisen. Maisemaluokan ominaispiirteenä oli tilan jakaminen liikuteltavilla väliseinillä pienempiin osiin. Pienryhmäopetusta järjestettiin esimerkiksi luokahuoneissa, käytävällä tai kirjastossa, jakaen tilaa erilaisilla kevyillä seinäkkeillä.

Uusi muotisana oli ”mediateekki” eli tietokeskus, joka sisälsi kirjaston, opettajien työtiloja, monistamo- ja materiaalihuoneen sekä opetusvälinevaraston. Mediateekki oli opiskelijoiden ”olohuone”, jossa saattoi olla kirjojen lisäksi äänitteitä ja videoita. Opettajat puolestaan saivat ensimmäistä kertaa omat työhuoneensa opetustyön valmistelua varten. Ainekohtaisiin opetustiloihin lisättiin musiikin ja kuvaamataidon opetuksen tiloja. Monikäyttöisyyden lisäämiseksi koulun yhteyteen saatettiin sijoittaa myös vapaa-ajanvietto-tiloja, joita käytettiin iltaisin ja kouluaikojen ulkopuolella.¹

Ulkoarkkitehtuuri

1960-luvulta lähtien - elementtitekniikan voimakkaasti kehittyessä - rakennusten suunnittelussa alettiin käyttää moduulimitoituksia. 1970-luvulla rakennusalan mittastandardisointi yleistyi, ja aikakauden arkkitehtuuria onkin kutsuttu järjestelmäarkkitehtuuriksi tai strukturalismiksi. Tämä kehitys näkyi selvästi myös kouluarkkitehtuurissa; sekä rakennusten massoittelussa että julkisivupintojen jäsenöitymisessä.

1970-luvun koulurakennus oli tyypillisesti 1- tai 2-kerroksinen syvärunkoinen, suorakulmainen ja tasakattoinen rakennus. Julkisivumateriaalit olivat yleisesti kalkkihiekkatiiltä, puhtaaksimuuratua punatiiltä tai lautamuottipintaista maalaamatonta betonia, jonka yksityiskohtia elävöitettiin käyttämällä yksityiskohdissa kuultomaalattuja puupintoja tai maalattua rakennuslevyä. Suosituimpina tehostesävyinä käytettiin perusväriä, kuten punaista, sinistä ja keltaista väriä. Tehostesävyt toistuivat usein ikkunoissa, ovissa ja pellityksissä.

Moduulimitoitus ja elementtirakentaminen vaikutti voimakkaasti ikkuna-aukotuksiin; horisontaaliset nauhamaiset ikkunat jakavat 1970-luvun koulurakennusten julkisivupintoja säännöllisessä rytmissä. Toinen ikkuna-aukotuksiin vaikuttava tärkeä tekijä oli ns. normaalihintapäätöksen mukainen määräys, jonka mukaan koulujen ikkuna-aukkojen tuli olla enintään 15 % lattian pinta-alasta. Ikkunoiden pieneneminen teki koulujen julkisivuista aiempaa umpinaisempia.¹

Sisustus

Kirkkaiden huomiovärien käyttö oli ajalle tyypillistä sekä ulko- että sisätiloissa. Niiden ajateltiin lisäävän viihtyisyyttä ja helpottavan suunnistusta. 1970-luvun alussa tehtiin myös useita tutkimuksia, kuinka rakennetun ympäristön värit vaikuttavat ihmisen psyykelle. Suosituimmat värit olivat ulkopuolen detaljien mukaiset sävyt: sininen, keltainen ja punainen. Kirkkaita värejä käytettiin esimerkiksi ikkunoissa, ovissa, lattioissa, katoissa tai kalusteissa. Sisäseinät saattoivat olla maalamattomia tiiliseiniä, lautamuottibetonia tai sileävalubetonia. Betonipinnat olivat joko maalattuja tai maalamattomia.¹

Oulun ”aikalaiskouluja”

Peruskoulu-uudistuksen tultua voimaan ja kaupungin väkiluvun kasvaessa myös Ouluun rakennettiin uusia kouluja. Ennen Myllyojan koulua valmistuivat mm. Tuuran koulun laajennus v. 1974 sekä Rajakylän koulu v. 1978. Myös näissä kouluissa on nähtävissä ajalle tyypillisiä suunnittelu-periaatteita.

¹ www.koulurakennus.fi/1970-luvun-koulu/arkkitehtuuri

KOULURAKENNUKSET 1970-LUVULLA

Tuiran koulun laajennus valmistui v. 1974, suunnittelijana silloinen apulaiskaupunginarkkitehti Seppo Kanninen.¹

Oulun Rajakylän koulu valmistui vuonna 1978, suunnittelijana arkkitehti Risto Harju.²

¹ Krogius, Pia. Tuiran koulun laajennus RHS

² https://fi.wikipedia.org/wiki/Luokka:Oulun_peruskoulut

Myllyojan koulun suunnittelu ja toteutus

Myllyojan koulu kaavoitettiin voimakkaasti kasvavien alueiden, Myllyojan ja Haapalehdon risteyskohtaan, palvelukeskuksen tuntumaan. Koulu suunniteltiin Oulun kaupungin rakennusviraston Talosuunnitteluosastolla; suunnittelutehtävän sai vastavalmistunut arkkitehti Kustaa Salmi, kaupunginarkkitehti Esko Tuuloksen valvonnassa. Suunnitteluapuna olivat myös Markku Toivonen ja Lassi Oikari.¹ Muita suunnittelijoita olivat Insinööritoimisto Pekka Heikkilä Oy (rakenne), Sähköinsinööritoimisto Mauri Ketola Ky (sähkö), Ouplan Oy (lvi-suunnittelu) sekä Oulun kaupungin rakennusviraston kunnallistekninen suunnitteluosasto ja puistotoimisto. Suunnitelmat valmistuivat syksyllä 1977.²

Suunnittelun lähtökohtana oli opetusympäristön parantaminen uuden peruskoulu-uudistuksen vaatimukset täyttävälle tasolle. Hyvät ja

ajanmukaiset koulutilat tuli saada nykyaikaisia suunnittelu- ja rakennusmenetelmiä käyttäen. Kyseessä oli valtion rahoittama kouluhanke ja se myös suunniteltiin valtion tiukan valvonnan ja ohjauksen alla, kustannuksia valvoen. Kustaa Salmi muistelee esitelleensä hanketta silloiselle Kouluhallitukselle, jonka vastuualueena oli mm. koulujen rakentaminen ja valtionosuuksien myöntäminen kunnallisille oppilaitoksille.^{3,4}

Koulu sijoittui alueelle, jossa oli luonnontilainen, puustoltaan pääosin mäntyä kasvava sekametsä. Tontti oli tasainen, mutta ei ihan helppo rakentamista ajatellen. Kosteaa heikkokuntoinen maaperä vaati rakentamiselle erityistoimenpiteitä, kuten pohjaveden rakennusaikaisen alentamisen tyhjiöpumppauksella, rakennuspaikan esikuorituksen sekä jämeriä teräsbetonisia paalu-perustuksia.⁵

Arkkitehtuuriltaan ja rakenteeltaan koulu suunniteltiin ajan henkeen ns. hallikouluna, jossa kantavat rakenteet olivat pääosin toteutettu pilari-palkki-ratkaisuna. Moduulimitoituksen käyttö näyttäytyi toistuvana rytminä sekä sisätiloissa että julkisivuissa. Betonielementtien, kuten julkisivujen tarkempi suunnittelu kuului elementtiurakkaan.⁶

Tilaohjelma ja toimintojen sijoittelu hiottiin tiiviissä yhteistyössä tulevan opettajakunnan, kuten rehtori Matti Schildtin ja musiikinopettaja Leena Saarelan kanssa. Ideatiimissä oli mukana myös silloinen Hintan koulun rehtori.⁷ Tilaohjelma noudattelee hyvin aikansa suunnitteluperiaatteita, sisältäen perusluokkien lisäksi mm. musiikkiluokan, kirjasto-mEDIATEEkin, hyvät opettajien työskentelytilat, keittiö- ja ruokailutilan sekä bonuksena, osin veikkauksvaroin rahoitettuna, normaalia peruskoulua suuremman liikuntasalin.⁸

^{1,3,7,10} Haastattelu, Kustaa Salmi

² Oulun Tilapalvelut-liikelaitos, arkisto

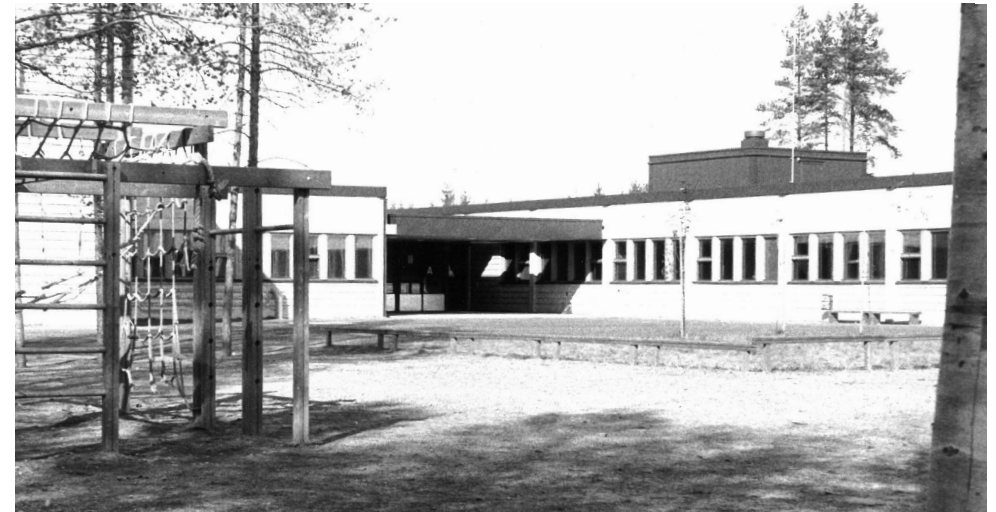
⁴ www.wikipedia.org/wiki/Kouluhallitus

^{5,6} Rakennusselostus 1978, s.3

^{8,9} Haastattelu, Marja Kallio

Myllyojan koulu näkyy puiden takaa Karvarinaukiolta kuvattuna. Menossa terveyskeskuksen laajennustyöt 2000-luvun alkupuoliskolla. (Koulun arkisto)

Myllyojan koulu pihalta kuvattuna. Kuva on otettu ennen pihan peruskorjausta, mahdollisesti vuosituuhannen vaihteen aikoihin. (Koulun arkisto)

Myllyojan koulu oli ensimmäinen Oulun kouluista, jossa suunniteltiin toimiva leikki- ja pelipiha jo rakennuksen suunnittelun yhteydessä.⁹ Pihan toteutukseen ei kuitenkaan saatu valtion rahoitusta, jolloin piha jäi toteutusvaiheessa huomattavasti suunniteltua vaatimattomammaksi. Sen sijaan valtion osuutta saatiin puhuttua flyygelin hankintaan, sillä musiikkitoimintaa haluttiin korostaa koulun toiminnassa. Muutoin irtaimiston hankinnassa toteutettiin tiukkaa linjaa.¹⁰

Koulun rakennustyöt suoritti Oulun kaupungin Talonrakennusosasto vuosina 1978 - 79. Koulu aloitti toimintansa suunnitellun aikataulun mukaisesti syksyllä vuonna 1979.

⁹ Haastattelu, Marja Kallio

^{10, 11} Haastattelu, Kustaa Salmi

Myllyojan koulun käytävää kirjaston kohdalta, 1980- tai 1990-luvulta. Kuvassa näkyvät alkuperäinen alakattojako, vaatenaulakko ja valaistusratkaisu sekä kirjahyllyjen taustat. Kaikki nämä on purettu myöhemmissä vaiheissa. (Koulun arkisto)

Arkkitehti Kustaa Salmi

Arkkitehti Kustaa Salmi syntyi v. 1945 evakossa Ruotsissa. Muutettuaan Suomeen, hän kävi kansakoulua lapissa, Muonion kirkonkylässä. Ylioppilaaksi hän valmistui Vaasan Lyseosta v. 1964, minkä jälkeen aloitti arkkitehtuurin opinnot Oulun Yliopistossa. Opiskelu-aikoinaan Salmi teki töitä harjoittelijana useissa eri arkkitehtitoimistoissa, kuten Kaija ja Heikki Sirenin toimistossa Helsingissä sekä Antti Rissasen Arkkitehtitoimistossa.

Kustaa Salmi valmistui arkkitehdiksi v. 1976, minkä jälkeen hän otti vastaan viran Oulun kaupungin talosuunnitteluosastolta. Ensimmäisenä työnään hän aloitti Myllyojan koulun suunnittelutehtävät ja sai suorittaa ne varsin itsenäisesti. Pian sen jälkeen Salmi vaihtoi rakennuttajapuolelle, ollen ensimmäisiä rakennuttaja-arkkitehteja maassamme.

Oulun koulurakennukset tulivat Salmen uran aikana erityisen tutuiksi, mutta myös muut julkiset rakennukset, kuten virastotalot, sekä esimerkiksi Kulttuuritalo Valve ja Oulun kaupungintalo. Salmen työtehtäviin on kuulunut rakennusprojektien johtotehtävät ja suunnittelun ohjaus tarveselvityksestä aina rakennuksen valmistumiseen asti. Lisäksi hän on laatinut Rakennushistoriallisia selvityksiä sekä hanke- ja viitesuunnitelmia.

Osaamistaan Salmi pääsi syventämään elämyksellisellä, puoli vuotta kestäneellä opintomatkallaan Roomaan. Iccrom-arkkitehtuurikurssin ohjelmassa oli kansainvälinen kulttuuriperinnön suojelutyö sekä ympäristön suojelu. Osallistujia kurssilla 20 eri maasta, yhteensä 21 kurssilaista.

Nuorena arkkitehtina Salmea kiinnosti kaavoitus, mutta myös uudis- ja korjausrakentaminen sekä rakennus-suojelu, mukaan lukien modernin arkkitehtuurin suojelu. Urallaan hän on saanut osallistua monipuolisesti rakennushankkeisiin, uudis- ja korjauskohteisiin sekä tehdä yhteistyötä useiden eri tahojen, kuten eri hallintokuntien kanssa. Lisäksi hän on tehnyt yhteistyötä Yleiskaavoituksen kanssa alue- ja rakennussuojelu-projekteissa, sekä Taidemuseon kanssa vastaten rakennushankkeiden kuvataidehankinnoista. Myöhemmin hänellä oli hankepäällikkönä koko julkisen rakentamisen kokonaisvastuu Oulun apulaiskaupunginjohtaja Seppo Kannin rinnalla.

Kustaa Salmi teki yli 30 vuotta kestäneen uran Oulun kaupungin palveluksessa ja oli mukana sen erinäisissä organisaatiomuutoksissa. Salmi siirtyi eläkkeelle Hankepäällikön tehtävistä v. 2008 ja viettää nyt eläkepäiviään Helsingissä meren äärellä veneilystä nauttien.¹¹

*Liikuntasalia valmistellaan itsenäisyyspäiväjuhlan viettoon.
(Kuva 1980 tai 1990-luvulta / Koulun arkisto)*

Käyttöhistoriaa

Myllyojan koulu suunniteltiin kaksisarjaiseksi ala-asteen kouluksi, mikä tarkoittaa kahta rinnakkaisluokkaa luokka-asteissa ensimmäisestä kuudenteen. Koulun oppilasmäärät ovat vaihdelleet vuosien aikana n. 240 oppilaasta 360 oppilaaseen. Lähes koko koulun historian ajan rinnakkaisluokkia on ollut keskimäärin 2,5, eli käyttöaste on ollut hieman suunniteltua suurempi. Kymmenen ensimmäisen toimintavuoden aikana koulu sai lisätilaa viereisen nuorisotalon tiloista ja myöhemmin erillisestä Haapalehdon toimipisteestä.

Koulun ensimmäinen rehtori oli Matti Schildt, joka toimi virassaan vuoteen 1993 asti. Alueen ikärakenteen muutoksen vuoksi oppilasmäärä oli laskenut voimakkaasti; perusopetusryhmien määrä jäi alle kahteentoista ja rehtorin virka lakkautettiin väliaikaisesti. Koulun johtajan tehtävissä aloitti syksyllä 1993 sen pitkäaikainen luokanopettaja ja nykyinen rehtori Marja Kallio.^{1,2}

Oppilasmäärän notkahdus jäi lyhyeksi uuden sukupolven lisääntyessä alueella ja oppilasmäärä tasoittui n. 350 oppilaaseen. 2000-luvulla Myllyojan koulu on saanut uusia 15-16 oppilaan pienluokkatiloja mm. vapautuneesta talonmiehen asunnosta sekä varastotiloista.³

Musiikkiluokkien ansiosta musiikki on alusta asti näkynyt ja kuulunut koulun arjessa. Lisäksi koulu on Liikkuva Koulu, eli toiminnassa painotetaan liikkumista ja liikuntaa eri muodoissaan. Koulun suuri liikuntasali ja useat pihan ja lähialueen pelikentät tukevat hyvin liikuntapainotteisuutta. Lisäksi koulu on osallistunut aktiivisesti mm. Unisef-kävelyihin 1990-luvun lopulta lähtien.^{4,5}

Myllyojan koululla on tehty alusta asti kansainvälistä yhteistyötä, ja sen merkitys on vuosien mittaan kasvanut. Lokakuussa 2009 koulussa aloitti toimintansa maahanmuuttaneiden oppilaiden valmistava opetus. Sen

tavoitteena on, että maahanmuuttajataustaiset lapset oppivat suomen kieltä ja kulttuuria voidakseen helpommin integroitua suomenkieliseen yleisopetuksen luokkaan ja suomalaiseen yhteiskuntaan.

Samoihin aikoihin koululla alettiin toteuttaa VerSo- eli vertaissovittelutoimintaa. Se on ratkaisukeskeisyyteen pohjautuva menetelmä, jossa koulutetut sovittelijaoppilaat auttavat nuorempia riidan osapuolina olevia oppilaita löytämään ratkaisun riitaansa.⁶

Verkostomainen toimintatapa kuuluu koulun kulttuuriin. Koulu painottaa toiminnassaan perusopetusta ja tiivistä yhteistyötä vanhempien, lähikoulujen ja päiväkotien sekä eri yhteisöjen kanssa. Vanhempaintoimikunta toimii tärkeänä linkkinä kodin ja koulun välillä koulun toimintaa kehitettäessä.^{7,8}

Myllyojan koulun erityispiirteenä on musiikkiluokkatoiminta. Opettaja Leena Saarelan johdolla aloitti ensimmäinen musiikkiluokka heti koulun valmistuttua v. 1979 - tässä kyseisessä 3-luokassa aloitti myös tämän selvityksen laatija.

Musiikkiluokalla harrastettiin musiikkia eri tavoin. Luokan perälle järjestetyissä kuorokorokkeissa asettauduttiin laulamaan kuorossa, usein oman orkesterin tai bändin säestyksellä. Toisinaan korokkeilla soitettiin nokkahuilua. Kerran saapui myös television kuvausryhmä luokkaan nauhoittamaan kappaleen ”No onkos tullut kesä” huviversiota uutislähetysten loppukevennykseen.

Mieleen on jäänyt myös säveltäpailu- ja teorialunnit sekä klassisen musiikin runsas kuuntelu, jossa kuuntelun lomassa sai piirrellä vihkoon musiikin luomia mielikuvia. Tietysti mieleenpainuvia hetkiä oppilaalle olivat myös runsaat esiintymiset sekä koulun omissa juhlissa sen hulppean kokoisessa liikuntasalissa, että muissakin tapahtumissa. Musiikkiluokka keräsi myös varoja luokkaretkiä varten vuosittain järjestämiensä Kahvikonserttien tuotoilla.

Musiikkiluokan oppilaita ilahduttivat erityisen hienot pulpetit, joiden kanteen oli maalattu pianokoskettimet. (Koulun arkisto)

¹ Kallio, Marja, pro gradu-tutkielma s.1-4

^{2,3,8} Rehtori Marja Kallion haastattelu

⁴ <https://www.ouka.fi/oulu/myllyojan-koulu>

^{5,6,7} Myllyojan koulun lukuvuositedotteet

4. RAKENNUKSEN OMINAISPIIRTEET

Suhde rakennettuun ympäristöön

Myllyojan kaupunginosa käsittää Vaalantien, Parkkisenkankaan, Oulujoen ja Myllyoja-nimisen ojan erottaman alueen. Asukkaita alueella on n. 2600 ja rakennuskanta vaihtelee omakotitaloista kerrostaloihin.¹

Koulu on osa 1970-luvulla rakentunutta Myllyojan aluekeskusta, johon sijoittuu ostoskeskus, kirjasto, nuorisotalo, terveyskeskus, seurakuntakeskus sekä v. 2016 vanhan päiväkodin paikalle rakennettu uusi päiväkoti. Tunnusomaisena piirteenä aluekeskukselle on sen materiaali, puhtaaksi muurattu keltainen tiili sekä alkujaan matalahko tasakattoinen rakennusmassoittelu, jota myöhemmin on korotettu esimerkiksi kauppakeskuksen katolle lisätyin harjakattoisin rakennelmin. Palvelukeskusta Vaalantien puolelta

rajaava v. 1984 rakennettu 1-kerroksinen liikerakennus on purettu ja tontti on tällä hetkellä tyhjiällä; siihen on kaavoitettu kolme kappaletta vaaleita 6-kerroksisia asuinliike-rakennuksia.² Palvelukeskuksen eteläpuolella kohoaa niin ikään valkoisia 6-kerroksisia 1970-luvulla rakennettuja kerrostaloja.

Palvelukeskuksen keskellä kulkee Vaalantien suuntainen sisäinen raitti, lähtien liikerakennuksista kirjaston vierustaa pitkin koululle, ja siitä etäänpäin koulun aulan läpi kohti koulun pihan takana olevaa metsäistä puistovyöhykettä.³

Koulua lähestytään pohjois-itäpuolelta Vaalantien suuntaisesti kulkevaa kevyenliikenteen väylää, Vaalanpolkua pitkin. Haapalehdon puolelta

kouluun saapuvat voivat ylittää Vaalantien turvallisesti alikulkusiltojen kautta.

Myllyojan länsipuolelta kouluun saavutaan Karvarinaukiota pitkin; umpikujan varteen sijoittuu myös terveyskeskus ja päiväkoti. Saattoliikenne kouluun onnistuu umpikujan päässä olevalta pysäköintialueelta. Bussipysäkit sijaitsevat ostoskeskuksen lähellä Koivumaantiellä sekä Vaalantiellä. Koulun tontti rajoittuu etelässä luonnontilaiseen Myllyojanpuistoon.

Koulurakennus on pääosin matala 1-kerroksinen massa, joka sopeutuu kokonsa ja muotokielensä puolesta hyvin 1970-80-luvuilla rakentuneeseen ympäristöönsä. Muista palvelukeskuksen rakennuksista erottavana tekijänä on sen pintamateriaali, puhtaaksi valettu betoni.

¹ <https://en.wikipedia.org/wiki/Myllyoja>

² Asemakaavan selostus 2016

³ Pohjois-Pohjanmaan liitto laaja kohderaportti, Oulun koulut

Näkymä Palvelukeskukselta: Vasemmalla kirjasto ja nuorisotalo, keskellä ja oikealla liikekeskusta. Takana on kerrostaloalue.

Näkymä Karvarinaukiolta: vasemalla terveyskeskus, oikealla päiväkoti.

SUHDE RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN

1. Näkymä Palvelukeskukselta päin Myllyojan koulun sisäänkäyntiin.

2. Näkymä karvarinaukion päädyssä. Vasemmalla paikoitusalue, terveyskeskus, päiväkotiki ja asuinkerrostalo.

Näkymä Karvarinaukiolta: 1. Nuorisotalo ja kirjasto

2. Myllyojan koulu huoltopihan puolelta

3. Tie päättyy Myllyojan puistoon ja paikoitusalueeseen. Oikealla terveyskeskus.

Näkymä Vaalanpolulta päin: 1. Myllyojan koulun luokkasiipi

2. Koulun huoltopiha ja paikoitus

3. Palvelukeskus: Keltatiinen kirjasto ja oikalla kaupat. Etualalla tyhjillään oleva tontti.

Huoltopihalla teknisen työn luokan vierellä on metalliverhottu purunpuistotila.

Huoltopihalle on rakennettu koulun värejä mukaileva puurtiläverhottu jätekatos.

Koulun piha ympäristöineen on säilyttänyt metsäisen ominaispiirteensä.

Myllyjojanpuistossa koulun eteläpuolella virtaa Myllyjoja, josta kaupunginosa on saanut nimensä.

Näkymä Vaalanpolulta opetussiiven pääsisäänkäyntiin.

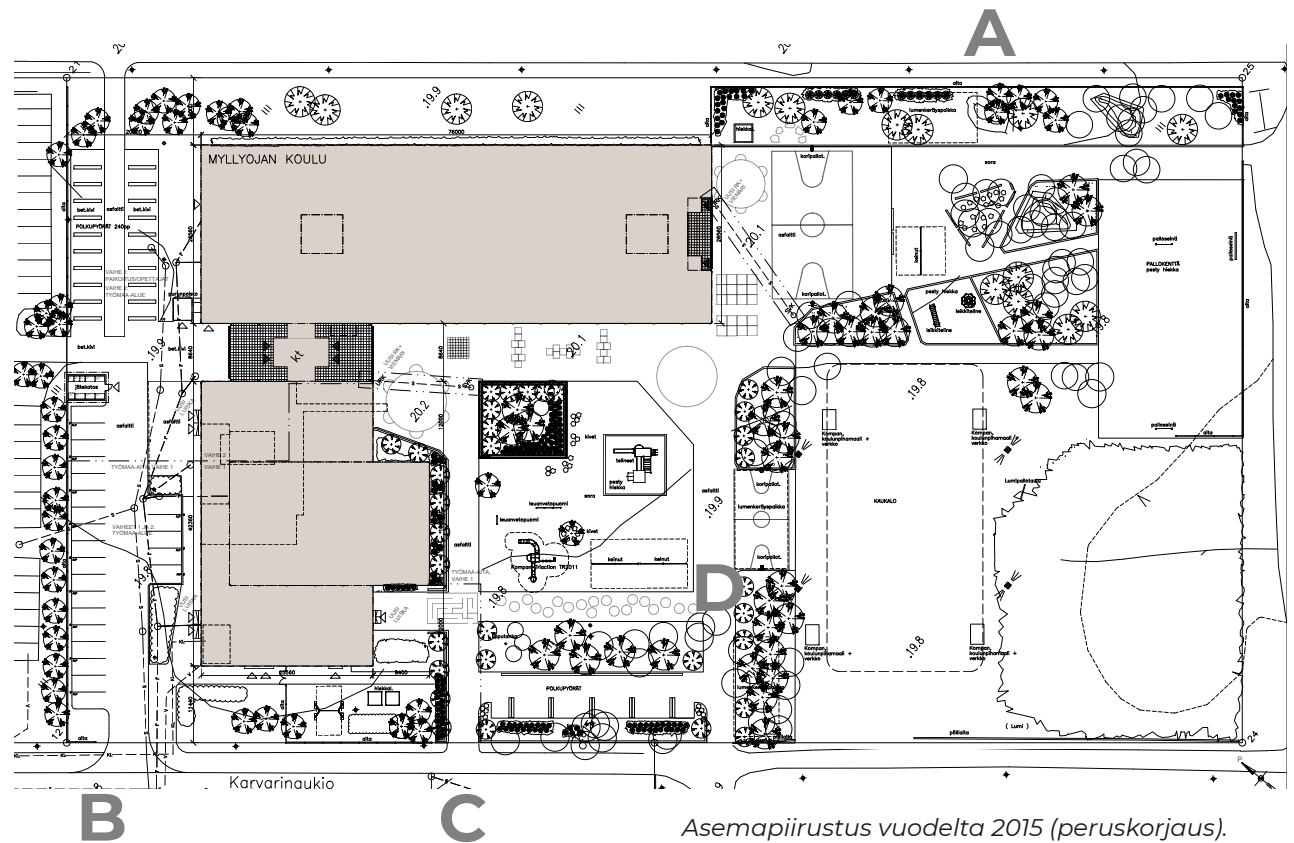
Näkymä Karvarinaukiolta huoltopihalle ja salisiipeen päin.

Näkymä Karvarinaukion päädyssä olevalta paikoitusalueelta koululle.

Näkymä koulun aurinkoiselta sisäpihalta koulun suuntaan.

Asemapiirustus vuodelta 2015 (peruskorjaus).

Rakennuksen sijoittuminen tontille

Myllyojan koulu on pohjaltaan L-mallinen rakennus, joka sijoittuu suorakulmaisesti suorakulmaiselle tontille. Koillisessa tontti rajautuu Vaalanpolkuun; matala opetussiipi sijoittuu 10 metrin päähän tontin rajasta (kuva A viereisellä sivulla).

Vastakkaisella puolella lounaassa kulkee umpikujan ja paikoitusalueeseen päättävä katu, Karvarinaukio (kuva C). Saattoliikenne tapahtuu tätä kautta, ja myös tontin sisäinen pyöräpaikotus on järjestetty rajautumaan Karvarinaukiolle. Tontin luoteispuolelle jää tila huoltoliikenteelle sekä henkilökunnan autopaikoitusalueelle (kuva B).

Koulun piha

Rakennus avautuu aurinkoiselle eteläpihalle, mistä löytyvät erilaiset kiipeilytelineet, keinut, liukumäki ja leuanvetotangot (kuva D). Pihan perällä on leikkivälineiden lisäksi erikokoisia pelikenttiä, joiden taakse jää metsäinen puistovyöhyke.

Tontti on säilyttänyt metsäisen luonteensa hyvin, mäntyvaltaiset puustoalueet rajaavat pihan erilaisia toimintoja ja pelikenttiä. Pihan materiaaleina on käytetty asfaltin ja turvapäällysteiden ohella myös pehmeitä luonnonmukaisia materiaaleja, kuten soraa, hiekkaa ja kuntaa. Tontti on rajattu lähes kokonaan puurakenteisella aidalla.

Muutokset: Piha-alue on uusittu eri vaiheissa Pirkko Tanskan v. 1998 laatimien suunnitelmien mukaan. Tontin sisäisiä pyöräpuisia suojaitoja rakennettiin jäsennoimaan piha-alueen ja rajaamaan kasvillisuutta. Kiipeilytelineitä, keinoja, hiekkalaatikkoja ja pelikenttiä lisättiin. Puustoa ja pensaistoa istutettiin ja pintamateriaaleja uusittiin.

Muita muutoksia tontilla ovat autopaikoitusalueen laajentaminen huoltapihan puolella, asunnon pihan ottaminen koulun yhteiseksi leikkipihaaksi, sekä jätekatoksen ja purunpoistotilan rakentaminen.

ULKOARKKITEHTUURI

Ulkoarkkitehtuuri

Myllyojan koulun ulkoarkkitehtuuri kuvastaa hyvin aikansa koulurakentamista. Rakennuksen massottelu on yksinkertaista ja selkeää; se voidaan katsoa koostuvan kolmesta tasakattoisesta massasta, sekä niiden välisestä nivelestä, jossa sijaitsee rakennuksen pääsisäänkäynti.

Tontin pohjoispuolella oleva massa on 1-kerroksinen ja horisontaalista linjaa korostava opetussiipi. Sinne sijoittuvat luokkatilat ja opettajien tilat. Opetussiiven katolla on lisäksi kaksi varsin huomattavaa iv-konehuonetta.

Nivelen toisella puolella, kohtisuorassa opetussiipeen nähden, sijaitsee salisiipi, sisältäen mm. liikuntasalin ja ruokasalin. Liikuntasalin massa kohoaa erillisenä ja selkeästi korkeampana muutoin 1-kerroksisesta massasta.

Rakennus on seinäpinnoiltaan harmaata puhtaaksi valettua betonia. Julkisivu-elementtejä on elävöitetty voimakkaasti strukturoidulla vaakasuuntaisella profiililla. Elementtirakentamisessa käytetty moduulijako erottuu selkeästi julkisivupinnan tasavälein rytmittyvissä pilariaiheissa.

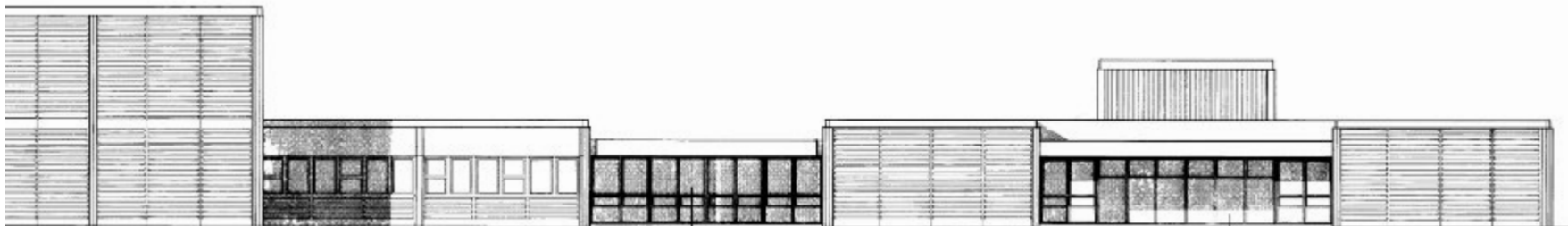
Rakennusmassoja kehystävät punaiset räystäät, nurkkapellit ja ikkunapellitykset. Myös sisäänkäyntikatokset nivelkohdassa ja opetussiiven päädyssä toistavat punaista väritystä. Rakennuksen harmaita betonipintoja piristävät lisäksi keltaiseksi maalatut puuikkunat, jotka on järjestetty nauhamaisesti elementtien väleihin.

Muutokset: Julkisivut ovat säilyneet pääosin ennallaan. Pieniä muutoksia on tehty vanhan julkisivun ehdoilla, kuten vahtimestarin asunnon ulko-ovi poistettu ja korvattu vaakasuuntaisella keltaisella puupaneelilla. Pieniä luiskauksia on lisätty salisiiven sisäänkäynteihin.

Liikuntasalin avattavat yläikkunat on uusittu peruskorjauksen yhteydessä kiinteiksi MEK-ikkunoiksi. Osa ikkunoista on vaihdettu savunpoistoikkunoihin.

Pääsisäänkäyntikatoksissa seinän ja katon välinen rako on pellitetty umpeen katolle kiipeämisen estämiseksi.

Tuuletusikkunat ovat olleet alun perin puitteiltaan punaiset.

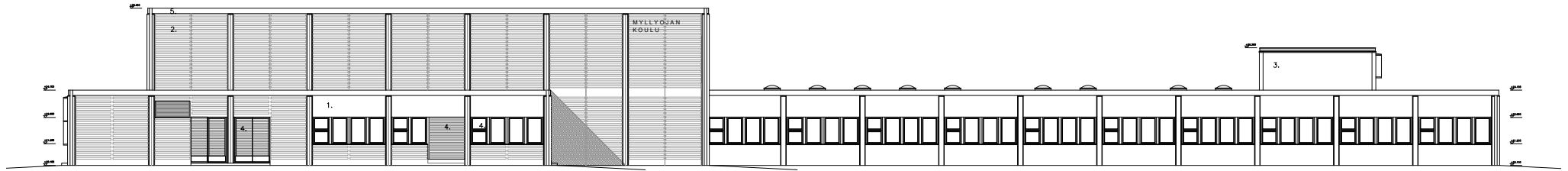

Ote julkisivusta, alkuperäinen suunnitelmapiirustus vuodelta 1977.

Kuvat yllä: Vasemmalla pihan puoleinen pääsisäänkäynti rakennuksen nivelkohdassa ja oikealla opetussiiven päädyn sisäänkäynti.

Kuva alla: Salisiiven julkisivuva Karvarinaukion puolelta. Keltaisesta ovesta pääsee salin pukutiloihin ja pienluokkiin, jotka ovat myös iltakäytössä.

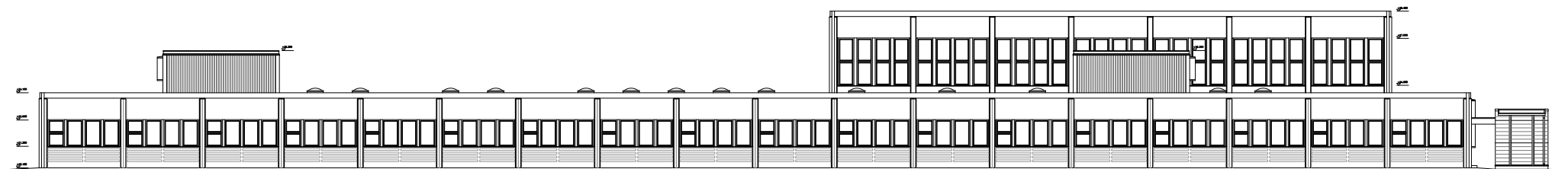
JULKISIVU LOUNAASEEN (KARVARINAUKIOLE PÄIN)

JULKISIVUMATERIAALIT:

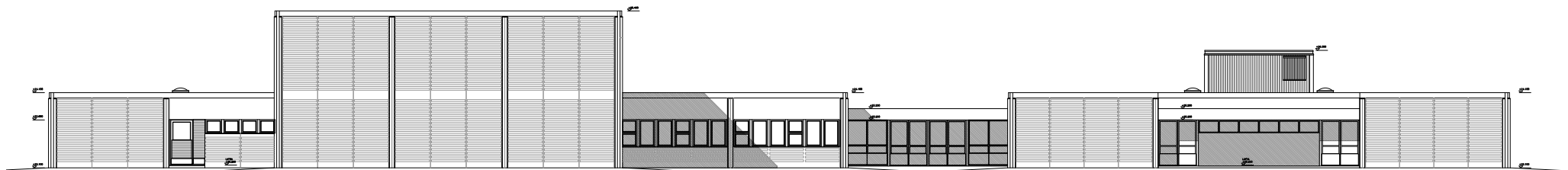
1. SILEÄ BETONI / PUHTAAKSI VALETTU
2. PROFILOITU BETONI / PUHTAAKSI VALETTU
3. PROFILOITU PELTI / PUNARUSKEA
4. PUU / Keltainen, TUULETUSKUNAN PUITTEET PUNARUSKEA
5. SILEÄ PELTI / PUNARUSKEA

JULKISIVU LUOTEESEEN (HUOLTOPIHALLE PÄIN)

JULKISIVU KOILLISEEN (VAALANPOLULLE PÄIN)

JULKISIVU KAAKKOON (SISÄPIHALLE PÄIN)

Kuva yllä: Näkymä pääsisäänkäynniltä pihalle. Massiivista katosta keventää valoaukot.

Kuva alla: Koulun puuikkunoita. Ikkunapellitykset on uusittu ja kallistuskulmaa lisätty.

Kuva yllä: Myllyojan koulun teksti näkyy Karvarinaukion puolelle.

Kuva alla: Puupaneelipintaisia ovia salisiivestä huoltopihan puolelta.

Julkisivut

Rakennuksen julkisivut ovat elementtirakenteiset. Puhtaaksi valettu betonipinta on luonnonvärinen ja siinä on osin voimakas horisontaalinen strukturointi; ikkunoiden ja ovien yläpuoliset osat ovat yleensä sileät. Elementtijako erottu selkeästi rytmittäen julkisivua tasaisin välein. Elementtisaumat ovat harmaata elastista kittiä. Rakennuksessa ei ole erillistä sokkeli-elementtiä, vaan puhtaaksi valettu betonijulkisivu jatkuu yhtenäisenä maan alle. Tunnusomaisena piirteenä on rakennusmassojen kehystämisen voimakkaalla punaisella värillä räystäslinjassa ja nurkissa.

Sisäänkäyntitasot ja katokset

Rakennuksen lattiapinta on lähellä maanpintaa, joten kulkutiet on saatu helposti esteettömiksi. Pääsisäänkäynnit nivelkohdassa ja opetussiiven päädyssä on laatoitettu teräsbetonilaatan päälle. Muihin sisäänkäynteihin on asennettu jälkikäteen teräritiläporras tai -luiska.

Rakennusmassojen väliin jäävät sisäänkäyntikatokset ovat muotokieleltään yksinkertaiset ja massaltaan paksut, otsapinta punaista teräspeltiä ja alapinta valkoiseksi maalattua puuta, upotetut valaisimet.

Ikkunat

Ikkunat ovat pääosin puurakenteisia sisäänaukeavia 3-puitteisia ja 3-lasisia MSK-ikkunoita. Pystysuuntaiset yksi- tai kaksijakoiset ikkunat on ryhmitelty siten, että ne vierekkäin aseteltuna muodostavat pitkiä julkisivun katkaisevia nauhoja. Puuikkunat ovat keltaiseksi maalattuja, pellitykset ovat punaiset.

Rakennuksen pääsisäänkäynnissä ja luokkasiiven päädyssä sijaitsevat ikkunat ovat metalli-ikkunoita, joissa on umpiolasit. Metalli-ikkunat ovat punaista muovipinnoitettua teräspeltiä. Opetussiiven pimeään keskiosaan valoa tuovat kattoikkunat ovat akryylimuovisia kupuikkunoita, joissa on puurakenteinen kehys.

Ovet

Pääsisäänkäynnin ja luokkasiiven pääty-sisäänkäynnin ovet ovat metallirakenteisia lasiovia. Kehysosat ovat väriltään punaiset. Muut ovet ovat puurakenteisia umpi- ja lasiovia, joissa on vaakasuuntainen panelointi, väri keltainen.

Vedenpoisto

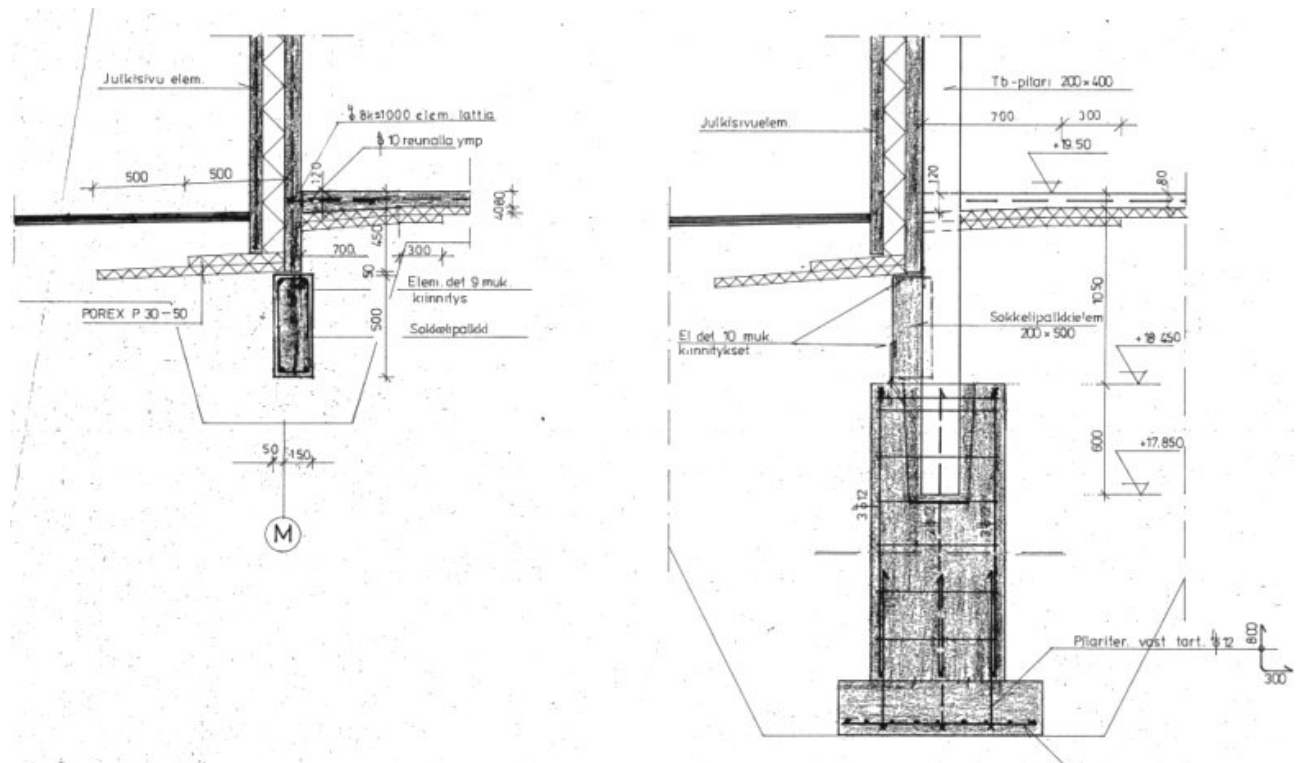
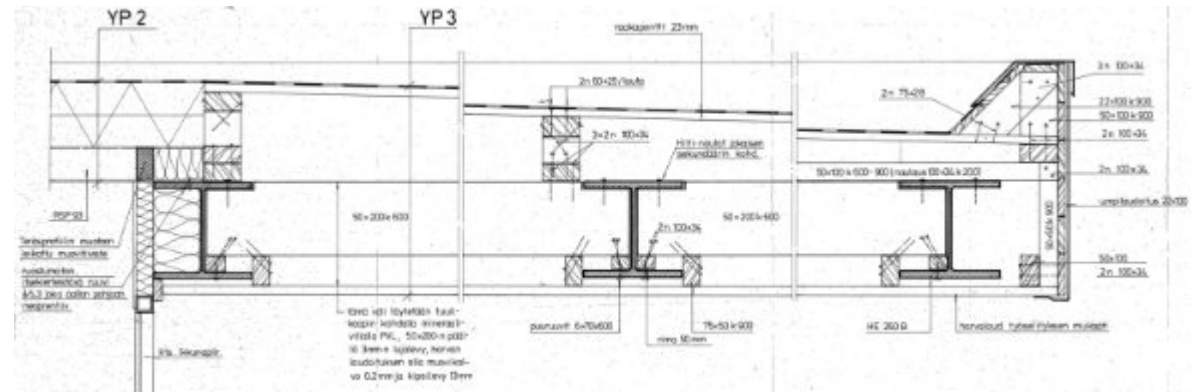
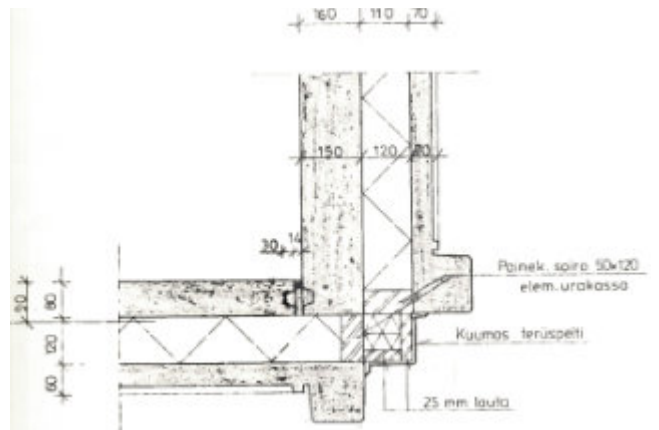
Rakennuksen kattovedet johdetaan rakennuksen sisäpuolisiin kattokaivoihin. Katoksista vedet johdetaan ulkopuolisiin sadevesikaivoihin kantikkaiden syöksytorvien kautta.

Vesikatto

Tasakattoisen rakennuksen vesikate on huopaa, räystäspellitykset punaiset.

Kirjoittajan oma lapsuusmuisto koulun voimakkaasti profiloidusta julkisivusta oli, että se houkutti kokeilemaan kiipeilyä julkisivua pitkin. Profiili ei kuitenkaan ollut niin syvä, että siitä olisi saanut kunnollista sormiotetta, joten siltä osin julkisivu on turvallisesti havaittu.

Perustus

Rakennus on perustettu teräsbetonisille pilarianturoille, joiden perustamissyvyys vaihtelee 1-4 m alkuperäisestä tontin pinnasta. Sokkelipalkit ovat teräsbetonielementtejä. Liikuntasalin kohdalla rakennus on perustettu pilari- ja seinäanturoille. Kellarin perustukset ovat paikalla valettua teräsbetonia.¹

Alapohja

Alapohjana on käytetty pääosin 70-90 mm paksua raudoitettua betonilaattaa, jonka alapuolella on rakennuksen reuna-alueilla lämmöneristeenä n. 50 mm styroxia. Liikuntasalin ja teknisen työn tilan lattiat ovat puurakenteisia.

Väestönsuoja

Rakennuksen kellarissa oleva väestönsuoja sekä portaan seinät ovat teräsbetonirakenteisia.

Yläpohjat ja vesikatto

Tasakattoiset yläpohjat on tehty esijännitetyistä TT-laatoista; teräsbetonisten laattaelementtien korkeus on 500 mm. Liikuntasalin yläpohjaa kannattavat teräsbetoniset elementtiseinät.¹

Runko ja seinärakenteet

Rakennuksen runko koostuu pääosin teräsbetonisista sileävaletuista elementtipilareista ja -palkeista. Ulkoseinällä on kantavia sandwich-elementtejä sekä kevyitä kuorielementtejä.² Ulkoseinäelementit ovat molemmin puolin teräsbetonia, sisällä 150 mm mineraalivillaeristys. Ulkoseinien yläosissa on käytetty levyrakennetta, jossa on asbestipitoinen lujalevy, höyryn-sulkumuovi ja mineraalivillaeriste.³

Pääsisäänkäynnin, luokkasiiven sisäänkäyntipäädyn keskiosan ja näiden tuulikaappien 50 mm paksuiset seinärakenteet ovat levyrakenteiset: kylmäkatkaistua muototeräsputkea, välissä mineraalivillaa ja julkisivussa muovipinnoitettua peltiä.^{3,4}

Katolla olevissa ilmastointikonehuoneissa ulkoseinät ovat puurakenteiset, mineraalivillaeriset ja ulkopuolella pinnoitus teräspöimulevyä.

Väliseinät

Väliseinät ovat pääasiassa puurunkoisia mineraalivillaeristeisiä kipsilevyseinä. Porras-huoneiden ei-kantavat seinät ovat tiilimuurattuja tasoitepintaisia / maalattuja seiniä. Voimistelusalin väliseinät ovat 150 mm teräsbetonia.⁵

Välipohjat

Väestönsuojan katto on betonirakenteinen, välissä kuivattua hiekkaa. Ilmastointikonehuoneiden lattia on TT-laatta, porras-huoneiden lepotaso teräsbetonia.⁵

Muutokset: Liikuntasalin sekä puku- ja pesutilojen lattiat on uusittu peruskorjauksen yhteydessä. Ulkoseinälinjalla lattian alla olevat lämpökanaalit on otettu pois käytöstä ja montut täytetty. Lattian ja ulkoseinän liitoskohtia on tiivistetty ja kattoikkunoita korjattu.⁵

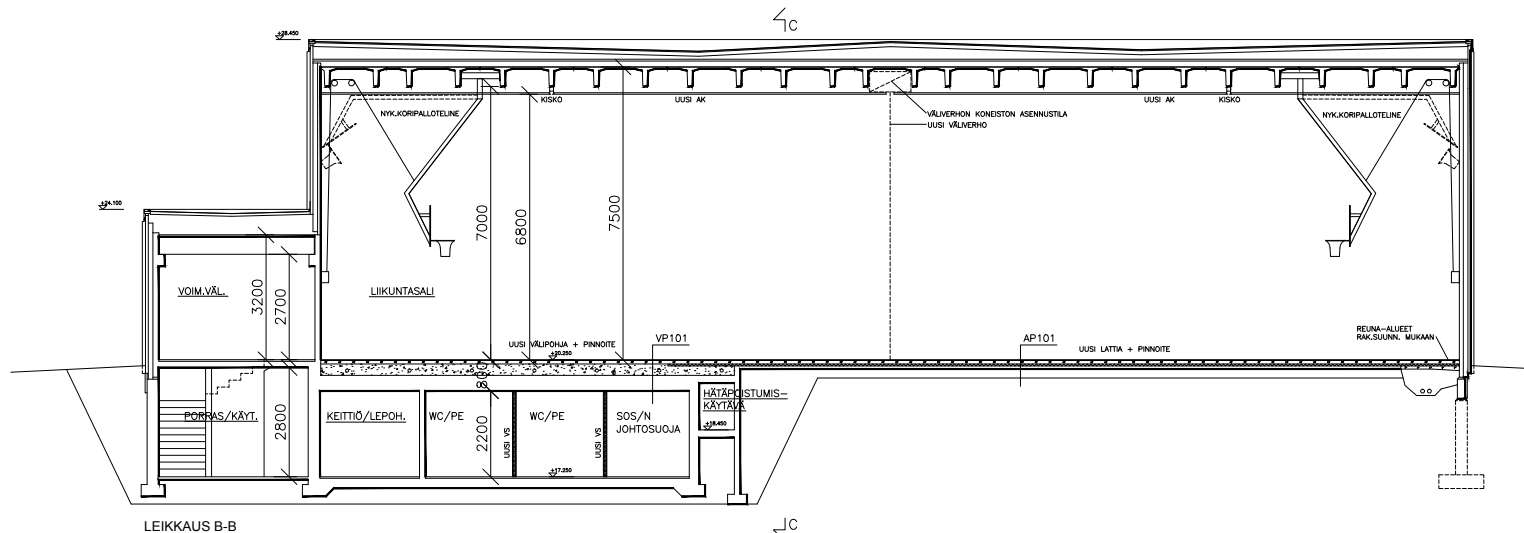
¹ Rakennusselostus 1977 s.21

² Rakennetyöselitys 1977 s.4

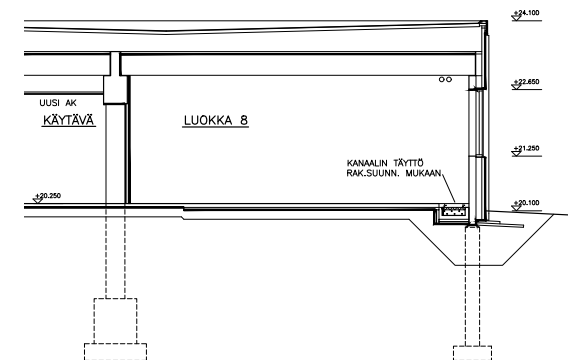
³ Kuntotutkimus Kiwa 2019 s.15-17

⁴ Rakennusselostus 1977 s.22

⁵ Rakennetyypit 1977

Leikkauspiirustuksia v.2015 (peruskorjaus), Arkkitehtitoimisto Kari Huotari Oy

SISÄTILAT

Sisätilat

Myllyojan koulu on pohjaltaan L-mallinen rakennus, jonka lasiseinäiseen nivelkohtaan muodostuu liikenteen risteyskohta. Aulasta pääsee kulkemaan koulun läpi akselilla kauppakeskus - koulun piha. Sisätiloissa aula ohjaa matalaan luokkasiipeen sekä toisella puolella ruokasaliin. Liikuntasaliin ja pienryhmätiloihin kuljetaan ulkokautta.

Keittiön ja liikuntasalin takaa kulkee portaat **kellarin** väestönsuojatiloihin, jonne sijoittuu henkilökunnan sosiaalitilat, pienluokkia ja bänditila.

Luokkasiivessä sijaitsee ulkoseinillä 12 kpl samankokoista, 59 m² kokoista luokkahuonetta (moduulimitta 8,4 x 7,6 m). Syvärunkoisen rakennuksen toteutuksessa on käytetty

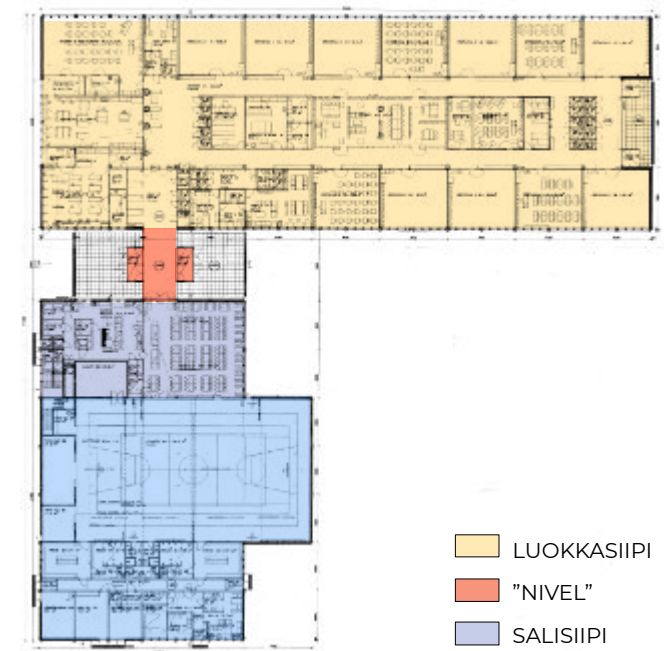
kaksoiskäytäväratkaisua, jossa keskelle jää pimeitä varastotiloja, pienryhmätiloja sekä koko luokkasiiven keskus, mediateekki. Keskialueella tiloihin saatiin alunperin luonnonvaloa kattoikkunoiden kautta; myöhemmissä vaiheissa käytäville on lisätty sisäikkunoita.

Luokkasiiven päädyssä, lähimpänä rakennuksen nivelkohtaa, sijaitsevat erityisluokat: musiikki-luokka, tekstiilityön luokka sekä teknisen työn luokka. Näiden edessä on rakennuksen pääaula istuskeluryhmineen ja tauluineen.

Lisäksi luokkasiivessä sijaitsevat opettajien työ- ja neuvottelutilat, opetustarvikevarasto, terveydenhoitajan tila sekä wc- ja siivoustiloja.

Salisiivessä sijaitsee ruokasali, keittiö ja liikuntasali oheistiloineen. Perimmäiseksi siiven kärkeen suunniteltiin talonmiehen asunto, josta myöhemmin tehtiin kaksi pienluokkatilaa.

Sisämateriaalit ja värit on suurelta osin alkuperäinen tai luonteeltaan alkuperäisen kaltainen. Punainen tehosteväri on säilynyt hallitsevana värinä valkoisen päävärin ohella, vaikka joissain kohti - kuten sälekaihtimissa ja rullaverhoissa - punaisesta on luovuttu. Lattiat ovat yleensä punaista ja valkoista kvartsivinyylilaattaa, seinät valkoiseksi maalattua kipsilevyä tai betonia ja käytävien alakatot valkoista akustiikkalevyä. Luokkahuoneissa ja kirjastossa betoniset kattorakenteet ovat säilyneet näkyvillä.

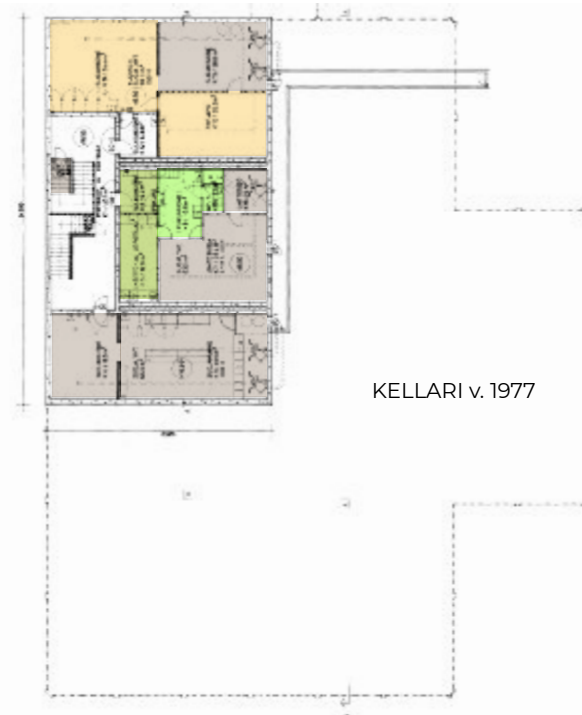

Alkuperäinen pohjapiirustus v.1977

TOIMINNALLINEN KAAVIO 1979

- OPETUSTILAT
- HENKILÖKUNNAN TILAT
- KIRJASTO
- RUOKALA JA KEITTIÖ
- LIIKUNTASALI, PUKU- JA PESUTILAT
- TALONMIEHEN ASUNTO
- TERVEYDENHOITAJA
- VARASTOT TMS.
- TEKN.TILAT, WC:T, SIIVOUS

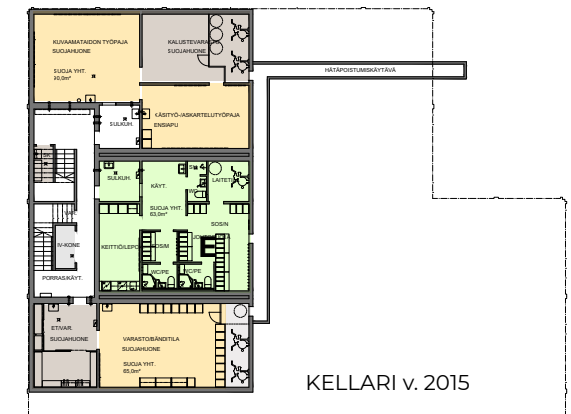
KELLARI v. 1977

ALKUPERÄINEN POHJAPIIRUSTUS v. 1977

TOIMINNALLINEN KAAVIO 2021

	OPETUSTILAT
	HENKILÖKUNNAN TILAT
	KIRJASTO
	RUOKALA JA KEITTIÖ
	LIIKUNTASALI JA SOS.TILAT
	TERVEYDENHOITAJA
	VARASTOT
	TEKN.TILAT, WC:T, SIIVOUS

KELLARI v. 2015

TÄRKEIMPIÄ KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOKSIA:

- Talonmiehen asunnon muutos opetustiloiksi 2000
- Teknisen työn tilojen laajennus aulaan 2005
- Keittiön pienentäminen ja käytävän lisääminen 2015
- Varasto- yms. tilan muutos opetustilaksi eri vaiheissa
- Henkilökunnan sos.tilojen laajentaminen kellarissa 2014

POHJAPIIRUSTUS v. 2015 (peruskorjaus)

LIKENNETILAT

Käytävillä on alkuperäiset kvartsivinyylilaattalattiat, jotka ovat pääsääntöisesti punaiset valkoisin ja mustin täplin. Kirjaston edessä ja rakennuksen "nivekohdassa" laatat ovat valkoiset.

Koulun liikennetilat ovat selkeät ja suoraviivaisen tehokkaat. Koulun sisäänkäynnit sijoittuvat rakennuksen nivelkohtaan sekä opetussiiven pätyyn. Huoltopihan puolelta on kulku keittiöön ja kellarin sosiaaliin.

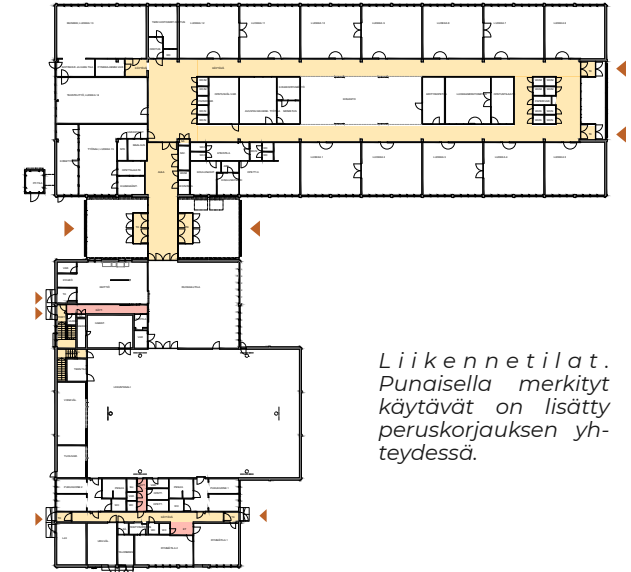
Luokkasiiven tilasijoittelu perustuu kaksoiskäytävä-ratkaisuun, jossa luokatilat ja opettajien tilat ovat ikkunaseinillä ja kirjasto, pienluokat, varastot ja wc:t keskitilassa. Aulatilat sijoittuvat käytävien päihin sekä nivelkohtaan. Sisäänkäyntien yhteydessä on järjestetty tilaa kenkätelineille koulun muututtua ns. "kengättömäksi kouluksi". Pitkät käytävät täyttyvät naulakkokalusteista, joissa jokaiselle oppilaalle on omat säilytyslokerot ulkovaatteita varten.

Liikuntasaliin kuljetaan pukutilojen takana olevan kapean käytävän kautta. Käytävältä pääsee myös kahteen pienluokkatilaan. Käytävä on tärkeä linkki koulun ulkopuoliselle toiminnalle ja iltakäytölle.

Muutokset: Käytävien ja aulojen alakatot on uusittu avattavista 600x1200 alakatoista 600x600 järjestelmä-alakattoihin. Valaistus on muuttunut nauha-maisista käytävän reunalla kulkevista valaisinjonoista keskeisemmin sijoitetuiksi moduulialakattoon sopiviksi valaisimiksi.

Naulakkokalusteet on uusittu ja kenkätelineet lisätty.

Uusia liikennetiloja on lisätty kellariin kulkua varten sekä eteläsiiven käytävästä saliin. Pienluokkatilojen eteen on järjestetty pieni aulaila.

Liikennetilat. Punaisella merkityt käytävät on lisätty peruskorjauksen yhteydessä.

Koulun pääaulaa erityisluokkien edessä.

Liikuntasalin takana kulkeva käytävä toimii hyvin myös iltakäytössä.

LUOKKATILAT

Luokkatiloissa näkyy edelleen alkuperäinen punainen lattia, kattorakenteet sekä keltaiset ikkunat ja punaruskeat ovet. Varustus ja kiintokalustus on muuttunut.

Luokkatilat on suunniteltu standardikokoisiksi 59 m² tiloiksi ja niitä on yht 12 kpl. Oppilasmäärä luokkaa kohti on nykyään 28 oppilasta. Luokkien väliin on lisätty vuosien varrella pariovia, jotta tiloja voi käyttää monipuolisemmin.

Yleisväritys on kaikissa luokkatiloissa sama, hallitsevana värinä punainen alkuperäinen kvartsivinyylilaattalattia, valkoiseksi maalatut seinä- ja kattopinnat ja keltaiset kuultokäsitellyt ikkunat.

Kiintokalusteet ovat koivuviilukuvioista lami-naattia, sisältäen hyllykaappien lisäksi jokaiselle oppilaalle oman säilytyslokeron sekä kuvaama- taidon töille omat lokeronsa. Takaseinälle on asennettu jokaiselle oppilaalle oma reppukoukku.

Opetusseinää hallitsee valkotaulut, joihin voi lähiprojektorilla heijastaa kuvaa. Lisäksi tilassa on runsaasti kiinnityspintaa oppilastoille.

Muutokset: Keskeisimmät opetustoimintaan vaikuttavat muutokset ovat luokkien välisten pariovien lisääminen ja alkuperäisistä piirtoheitimistä siirtyminen lähiprojekto-reihin.

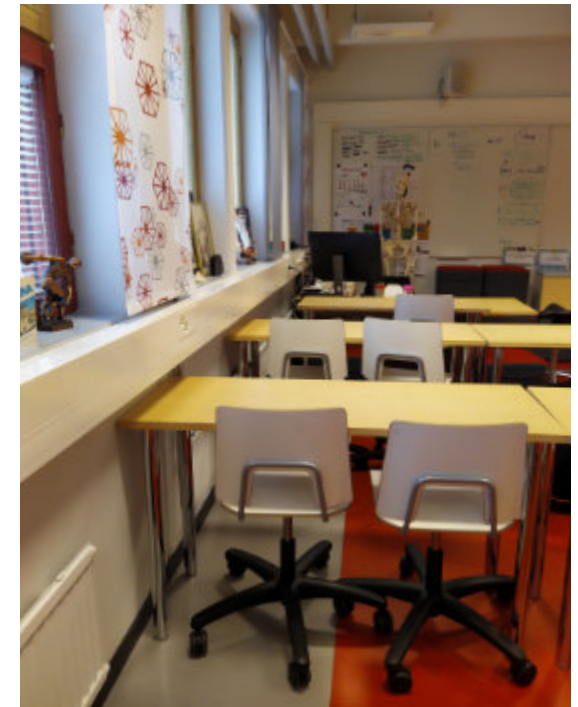
Luokissa kaikki kiintokalustus ja varustus on uusittu peruskorjaustyön yhteydessä. Alunperin jokaisessa luokassa oli kiintokalusteena vain kaksi valkoista hyllykaappia. Opetusseinällä oli tumma liitutaulu ja valkokangas.

Irtokalustus on osin säilynyt ja osin uusittu.

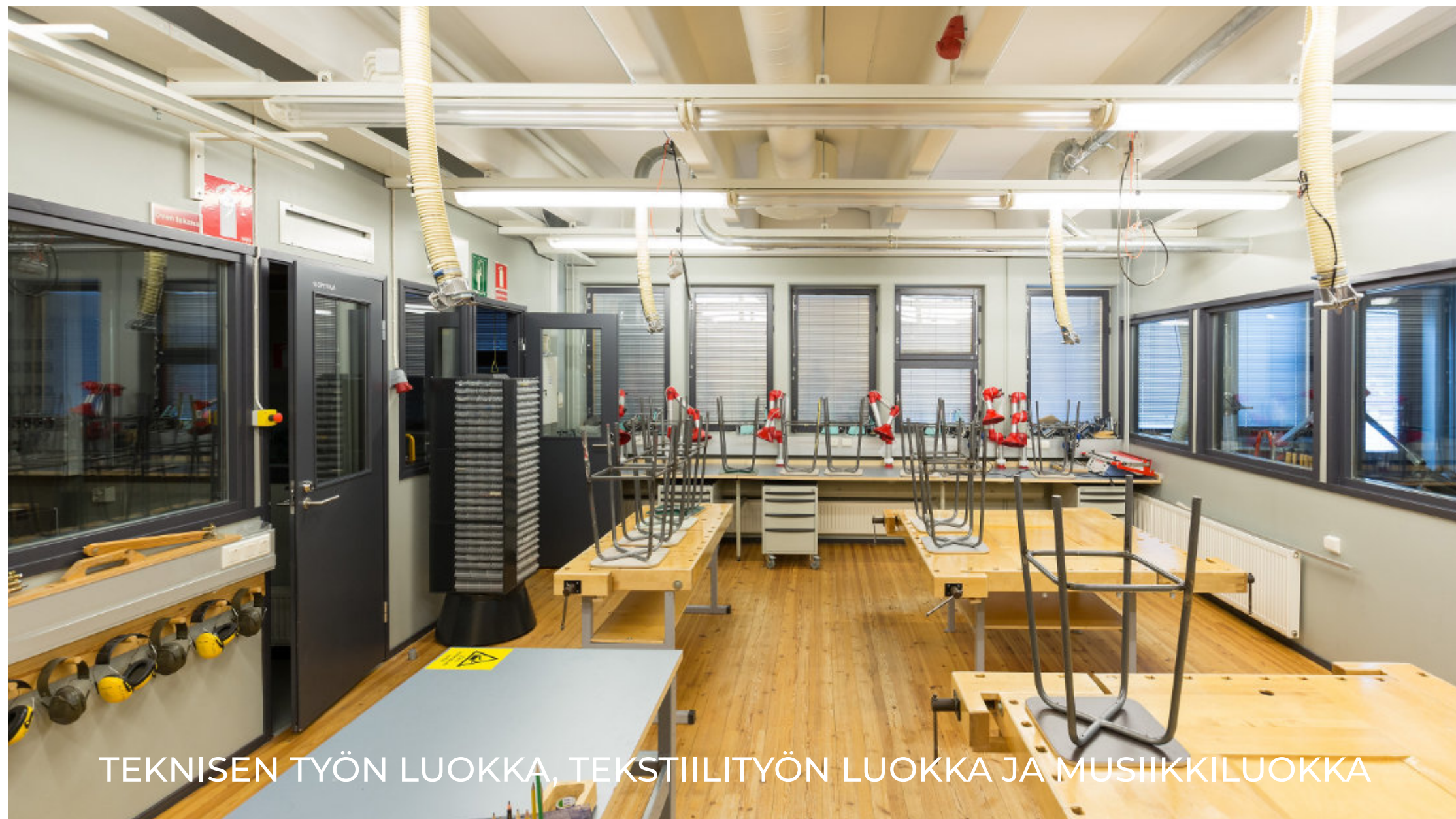
Punainen lattia on säilynyt, mutta teknisten korjaustöiden vuoksi ikkunaseinällä kulkee harmaa rantu. Lisäksi teknisenä muutoksena ikkunoiden alla kulkevat sähkökourut ja valaistus.

Luokkien välille on lisätty valkoisia väliovia. Takaseinällä on lisäksi kiinnityspintaa ja koukut reppuja varten.

Ikkunaseinän harmaa rantu kertoo korjaustöistä.

TEKNISEN TYÖN LUOKKA, TEKSTIILITYÖN LUOKKA JA MUSIIKKILUOKKA

Teknisen työn luokka.

Erityisluokat, eli musiikkiluokka, tekstiilityön luokka sekä teknisen työn luokka sijaitsevat luokkasiivessä huoltopihan puoleisessa päässä.

Teknisen työn tilat jakaantuvat työsaliin, konetyösaliin, kuumakäsittelytilaan, maalaamoon ja opettajan tilaan. Tilat on jaettu toisistaan ikkunallisilla seinillä, jolloin opettaja pystyy valvomaan tiloja lähes esteettä. Ikkunat ja ovet ovat muista tiloista poiketen tumman harmaita. Työsalin lattia on mäntylankkua.

Tekstiilityön luokka on kooltaan n. 79 m² ja se on mitoitettu 16 oppilaalle. Yleisilme on kuten perusluokissa, mutta kiintokalusteet ovat valkoiset.

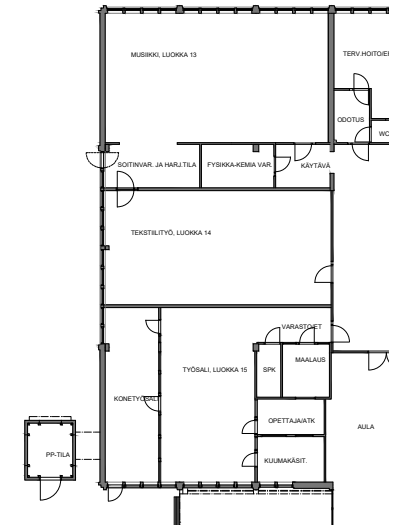
Musiikkiluokka on kooltaan 88 m². Opetussuunta on pitkän seinän puolella, ja luokan perällä on tilaa bändille ja kuorolle. Tilassa on myös verhoihin erotettu tila, jota voi käyttää harjoitustilana ja näyttämönä.

Muutokset:

Teknisen työn luokkatilat on uusittu v. 2005. Tiloja laajennettiin samalla aulan suuntaan n. 12 m² verran. Kesällä 2021 tiloihin tehdään peruskorjaus.

Tekstiilityön tilojen kalusteet on uusittu valkoisilla, alkuperäisen värin mukaisilla kaapeilla.

Musiikkiluokassa suurin muutos on kalustemuutosten lisäksi luokan perällä olevan soitinvaraston muuttaminen näyttämö- ja harjoitustilaksi.

Tekstiilityön luokka

Musiikkiluokka. Luokan perällä on tilaa bändille sekä näyttämö verhoneen.

PIENLUOKAT, ERITYISOPETUS

Englannin opetuksen luokka sijaitsee liikuntasalin takana, entisessä talonmiehen asunnossa.

Erilaisia **pienluokkia** on lisätty vuosien mittaan eri puolille rakennusta. Alunperin pienluokkia oli yksi, kaksoiskäytävän välissä. V. 2000 liikuntasalin taakse saatiin 2 kpl pienluokkia, kun talonmiehen asunto jäi tarpeettomaksi. Toisessa toimii maahanmuuttajalasten valmistava luokka ja toinen toimii kielten opetuksen luokkana. Tiloissa pidetään myös aamupäiväkerhoja ja esimerkiksi kerhoja iltaisin.

Kattoikkunoin varustettuihin kaksoiskäytävän välisiin tiloihin on rakentunut kaksi 16 oppilaan luokkaa. Tiloihin on rakennettu sisäikkunat jälkikäteen.

Rakennuksessa on erityisopetuksen luokka, mutta myös terveydenhoitajan tilaa käytetään erityisopetukseen.

Muutokset: Rakennuksessa oli alunperin vain yksi pienluokka. Tämä sijaitsi lähellä opetussiiven sisäänkäyntipäätyä kaksoiskäytävän välisessä tilassa, jossa ainoa luonnonvalo tuli kattoikkunoista. Selvityksen tekijä muistaa istuneensa tilassa englannin kielen opetustunnit.

Uusin pienluokka on tehty v. 2020 kaksoiskäytävän väliin henkilökunnan työtilasta.

Terveydenhoitajan huonetta käytetään myös mm. erityisopetuksen tilana.

KOULUKIRJASTO, MEDIAKESKUS

Koulukirjaston irtokalustusta on uusittu vuosien varrella vaihtuvien tarpeiden mukaan.

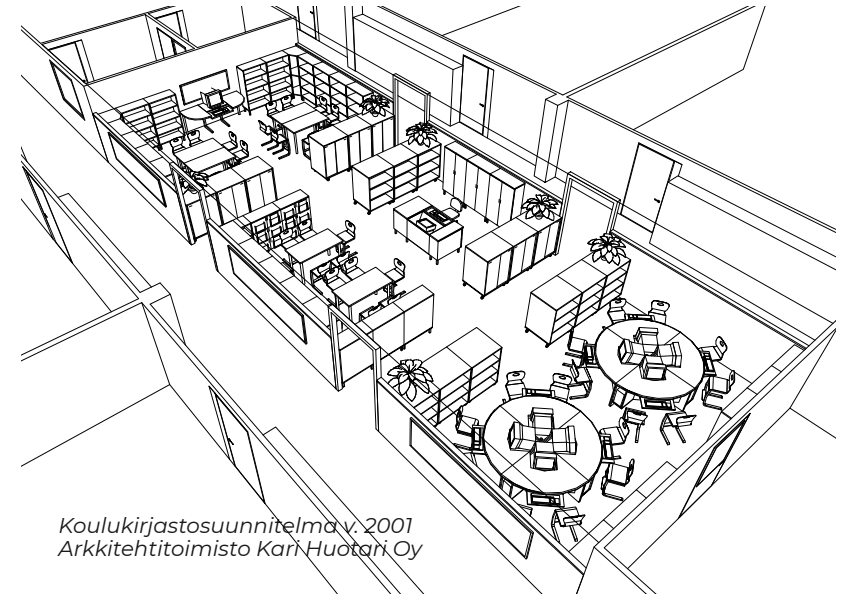
Koulukirjasto on 110 m² kokoinen koulun mediakeskus, joka sijoittuu keskeiselle paikalle luokkasiipeen kaksoiskäytävän väliin. Kirjasto toimii sekä monipuolisena oppimisympäristönä että koululaisten olohuoneena, jossa on mahdollisuus oleskella, hakea tietoa, lainata kirjoja sekä opiskella yksin tai ryhmässä.

Kirjaston lattia on alkuperäistä valkoista muovilaattaa ja kattorakenteet ovat luokkien tapaan näkyvillä ilman alakattoa.

Muutokset: Kirjasto uudistettiin vuonna 2002, jolloin kalusteet uusittiin ja käytäviin rajautuvat seinäkkeet rakennettiin. Lähtösäilyksen kiinteiden seinäkkeiden rakentamiselle lähti onnettomuudesta, jossa vanha seinäkkeen virkaa toimittava kirjahylly kaatui - hyllyjen katsottiin olevan turvallisuusriski.

Kirjaston uudistustyö tehtiin verkostohankkeena Opetushallituksen rahoituksen turvin. Projektia esitellään kirjassa "Koulukirjasto tilana" (Toim. Liisa Niinkangas). Alla ote rehtori Marja Kallion kirjoittamasta tekstistä:

"Vasta vähitellen huomasimme, kuinka onnekkaita itse asiassa olimme, sillä meillähän oli kyseiseen toimintaan tarkoitettu, 110 m² tila valmiina sellaisella paikalla, josta monessa koulussa voidaan vain uneksia - kirjastotila sananmukaisesti keskellä koulua. Kuitenkin kahdenkymmenen vuoden aikana muodostunut koulun "kirjastokulttuuri" vaati selkeää muutosta, ja tilassa tulisi tapahtua paljon kehittämistä ennen kuin se olisi suomalaisen koulukirjavaraston sijaan toimiva oppimisen keskus, mediakeskus tai ajanmukainen koulukirjasto, mitä nimitystä sitten halusimmekaan siitä käyttä."

Koulukirjastosuunnitelma v. 2001
Arkkitehtitoimisto Kari Huotari Oy

Kirjasto on erotettu käytävästä v. 2002 vanerisin seinäkkein, joiden yli ainakin aikuisella on näköyhteys. Alun perin ilme oli sulkeutuneempi, sillä kirjastoa rajasivat käytävälle korkeiden kirjahyllyjen takaseinät (vrt. kuva sivulla 13).

Kirjaston valkoinen lattiapinta jatkuu käytävälle, jolloin sen sijainnin voi hahmottaa helpommin jo kaukaa.

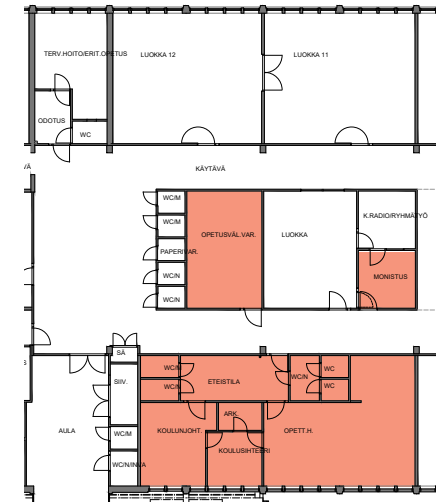
Nykyistä ja vanhaa opettajien huoneen kalustusta. Alkuperäinen koivuinen sohvakalusto on edelleen tallessa, mutta punainen verhoilu on muutettu mustaksi. Punaisista sälekaihtimista ja rullaverhoista luovuttiin peruskorjauksen yhteydessä.

Vanha kuva on vuodelta 1994, jolloin Marja Kallio (alhaalla kolmas oikealta) oli toista kautta koulun johtajana. Kallio aloitti luokanopettajana syksyllä 1980, vuosi koulun valmistumisen jälkeen.

Henkilökunnan tilat sijaitsevat luokkasiivessä, lukuun ottamatta sosiaalitylöjä, jotka sijaitsevat kellarissa. Henkilökunnan tiloihin kuuluu opettajien huone keittosyvennöksineen, koulusihteerin huone, rehtorin huone arkisto ja wc-tilat. Opettajien tilojen ja käytävän väliin jää eteistila, jossa on lokerikot kaikille opettajille.

Käytävän toisella puolella on opetusvälinevarasto sekä monistustila.

Muutokset: Opettajien tilojen tilajako on pysynyt alkuperäisenä, mutta kalustus on muuttunut ja wc-tilojen pintamateriaalit vaihtuneet muovista laattaan. Alkuperäisestä 32 m² kokoisesta monistustilasta / materiaalivarastosta on tehty myöhemmin pienluokka.

Henkilökunnan sos.tilat olivat alunperin 1. kerroksessa wc-tilojen yhteydessä.

Näkymä rehtorin huoneesta eteistilaan.

Uusittu materiaalivarasto.

RUOKALA JA KEITTIÖTILAT

Ruokalassa on itsepalvelulinjasto. Alunperin tilan korkeassa osassa ei ollut alakattoa.

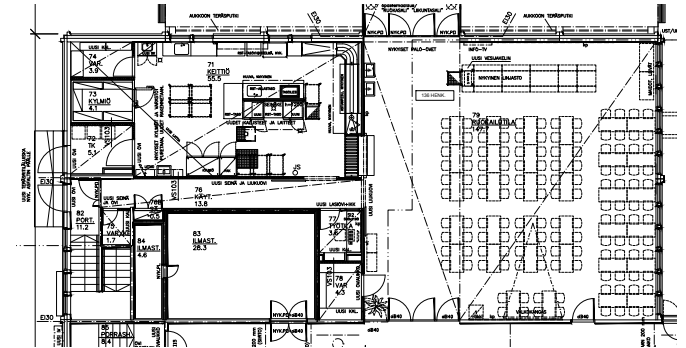
Ruokala löytyy heti rakennuksen nivelen vierestä, luokkasiiven vastakkaiselta puolelta. Se on kooltaan n. 148 m² ja on suunniteltu alunperin 180 henkilölle. Jakelulinjaston muututtua itsepalvelulinjastoksi paikkamäärä on vähentynyt yht. 136 paikkaan.

Tila on valoisa: alkuperäisenä säilynyt lattia on valkoinen. Osa lattiasta on paikattu vesivahingon vuoksi.

Keittiöön pääsee suoraan huoltopihalta oman tuulikaapin kautta. 55,5 m² kokoinen keittiö on jakelukeittiö, missä lämmitetään ulkopuolelta tuotu ruoka sekä valmistetaan välipaloja ja eväitä. Keittiössä on kylmiö ja tarviketarasto. Ruokalaan avautuu astianpalautuslinjasto, joka on suljettavissa rulolla.

Muutokset: Keittiö on muutettu valmistuskeittiöstä jakelukeittiöksi; padat ja kylmiöt on purettu ja laitteisto uusittu, samoin kuin akrylibetonilattia ja alakatto. Keittiötä on pienennetty, jotta ruokalasta on saatu käytävyyhteys kellaritiloihin.

Ruokasaliin on lisätty alakatto peruskorjauksen yhteydessä. Linjasto on uusittu ja vaihtanut paikkaa. Alkuperäiset pöydät ja ruskeat selkänojalliset muovituolit on korvattu Artekin sirommilla jakkaroilla ja pöydillä.

Ruokasalin ja huoltopihan välinen käytävä on lohkaistu turhan suureksi jääneestä keittiöstä.

Jakelukeittiössä on mm. 2 uunia, tasoliesi, kylmiö ja astianpalautus ja -pesulinjasto.

Liikuntasali on uudistanut ilmeensä peruskorjauksessa v. 2014 (vrt. alkuperäinen sisustus sivulla 14).

Liikuntasali on suurempi kuin yleensä vastaavissa koulurakennuksissa: 516 m² kokoinen sali sai rakentamisvaiheessa rahoitusta veikkausvaroista, ja se on palvellut aktiivisesti paitsi koulun oppilaita, myös alueen asukkaita kaikkina viikonpäivinä.¹

Sali on jaettavissa väliverholla kahteen erilliseen tilaan. Siniseen joustavaan massalattiaan on merkitty erilaisia pelikenttärajauksia; suosituimmat pelit ovat koripallo ja lentopallo, mutta merkinnöistä löytyy myös esim. täysimääräinen tenniskenttä. Lisäksi salissa on kiipeiluseinä.

Salin maksimihenkilömäärä on 500 henkilöä. Juhltilaisuuksia varten saliin saa asennettua pitkälle seinälle suuren näyttämökorokkeen. Alakatosta löytyy kaksi valkokangasta ja näyttämövalaistus.

Salin vierestä löytyy sekä oppilaiden että opettajien uudistetut puku- ja pesutilat.

¹ Haastattelu, Marja Kallio

Muutokset: Liikuntasalin lattia alusrakenteineen ja täyttöineen on uusittu peruskorjauksen yhteydessä; alunperin tilassa oli puujoustolattia. Samoin uusittiin puuritiilipintainen alakatto, väliverho ja ikkunat. Juhltilaisuuksien esityssuunta vaihdettiin pitkälle seinälle ja tekniikka uusittiin.

Puku- ja pesutilat kokivat tilamuutoksia kunnostustöiden yhteydessä; alueen kaikki väliseinät purettiin, tilat järjesteltiin uusiksi ja lattiat uusittiin.

Oppilaiden pukutilat. Vaneriset jakoseinät on lisätty peruskorjauksen yhteydessä.

Oppilaiden pesutilat. Väliseinät pinnoitteineen ovat uusittuja.

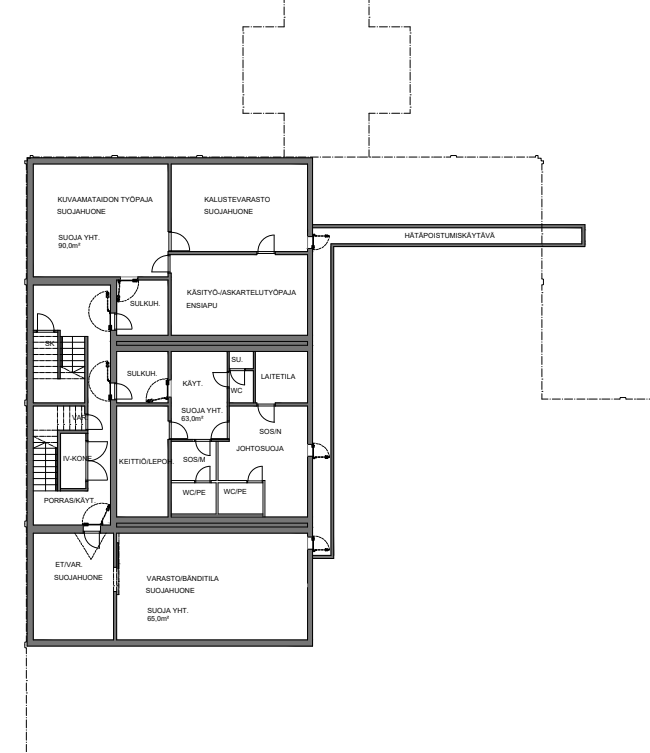
Kellarin portaikko on teräsbetonia ja päällystetty kvartsivinyylilaatoin.

Kellaritiloissa on oppilastiloja mm. Bänditoimintaan ja kuvaamataidon opetukseen.

Kellariin suunniteltiin alunperin varastotiloja sekä keittiö- ja siivoushenkilöstön sosiaalililat lepo huoneineen. Hyvin pian tiloja alettiin käyttää myös kerho- ja bänditoimintaan sekä ”sotkevien töiden” opetustoimintaan kuten kuvaamataidon opetukseen. Peruskorjauksen yhteydessä kellari-tiloihin rakennettiin opettajien sosiaalililat.

Kellariin on lisäksi tehty useaan otteeseen korjauksia kosteudesta johtuvien haasteiden vuoksi.

Opettajien pukutilaa.

Kaksoiskäytävän "pimeiden tilojen" **sisäikkunat** ovat vaakasuuntaisin välipuittein varustettuja punaiseksi maalattuja yksilasisia puuikkunoita, jotka on asennettu huonetiloihin pääosin 2000 luvun alkupuoliskolla. Uusitus puutyösalissa on yksinkertaisempia, välipuitteettomia tummanharmaita umpiolasi-ikkunoita.

Väliovet ovat pääosin alkuperäisiä puu- ja metallirakenteisia ovia. Puuovet ovat viilupintaisia punaruskeaksi kuultokäsiteltäviä, osin sähköpielellä tai valiaukolla varustettuja ovia. Käytävän ovet ovat yleensä lasiaukolla ja rst-potkulevyllä varustettuja, punaiseksi maalattuja metalliovia.

Muutokset: Koulun käytävälle avautuvia sisäikkunoita oli alunperin vain yksi, vahtimestarin tilan pieni yksinkertainen ikkuna, jossa on nykyisin ovi. Teknisen tilan ovet ja ikkunat ovat väriykseltään harmaita, poikkeavia muihin tiloihin nähden. Uusituissa pukutiloissa ovia on uusittu valkoisilla ovilla, samoin luokkien väliset myöhemmin tehdyt pariovet ovat valkoiset.

SISÄIKKUNAT JA VÄLIOVET

Ruokalassa on ainoat alkuperäisenä säilyneet käsienvesualtaat.

ALKUPERÄINEN

Oppilas-wc ennen peruskorjausta oli harmain muovimaton päällystetty tila.

Koulun **wc-tilat** ovat uudistaneet ilmeensä peruskorjauksen yhteydessä. Uusi väritys punaisine pintoineen on valikoitunut koulun vanhasta sävymaailmasta, vaikka wc-tilat olivatkin alun perin vaalean harmailla muovimatoilla päällystettyjä. Uudet seinäpinnat ovat laatoitettuja, lattiat yleensä tumman harmaalla muovimatolla päällystettyjä, osin laatoitettuja.

Lähes kaikki koulun **vesikalusteet** ovat uusiutuneet. Luokkatiloihin on järjestetty kalusteen yhteyteen kaksi käsienvesupistettä. Muistumana vanhasta ajasta - ruokalan matalat käsienvesualtaat ovat säilyneet alkuperäisenä.

Muutokset: Kaikki koulun wc- ja pesutilat ovat uusiutuneet pinnoiltaan ja kalusteiltaan.

SANITEETTITILAT, VESIKALUSTEET

KALUSTEET

Pääaulassa olevat kalusteet ovat alkuperäisiä; selkänojattomat massiivipuiset penkit ja pöydät ovat seisonheet aulassa rakennuksen valmistumisesta asti. Mustalla kankaalla verhotut sohvut ja tuolit olivat alunperin opettajien huoneen kalusteita. Kankaat olivat alunperin punaiset. Vesiaiheinen taulu on Martti Mäen taidetta ja saapui taloon kaksi vuotta valmistumisen jälkeen v. 1981. Oikealla oleva teos on Veikko Törmäsen, maalattu 1979.

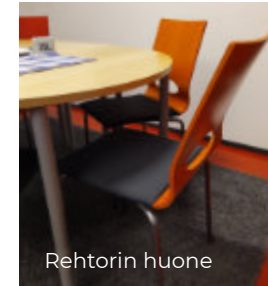
Koulun **kiintokalustus** on uusiutunut kokonaan vuosien myötä. Suurimmat uudistukset on tehty peruskorjauksen yhteydessä, jolloin mm. luokat saivat uudet säilytyskalusteet pitkälle käytäväseinälle ja käytäville asennettiin uudet naulakot ja kenkätelineet.

Irtokalusteita on uusittu vuosikymmenien saatossa, mutta myös alkuperäistä ja aikaa hyvin kestänyttä kalustusta on jonkin verran jäljellä, kuten valkokantisia koivupulpetteja, penkkejä sekä opettajien huoneen sohvakalusteet. Kalusteissa käytetty puumateriaali on pääsääntöisesti koivu.

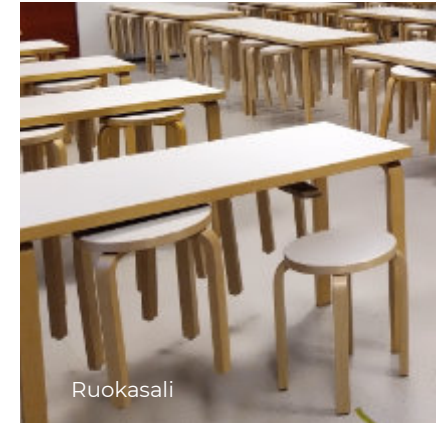
Muutokset: Kiintokalusteet olivat alun perin valkoiset. Luokan nurkassa oli kaksi hyllykaappia kussakin. Uusitut kalusteet ovat pääasiassa kuivukuvioista laminaattia.

Luokka (kellari)

Rehtorin huone

Ruokasali

Luokka

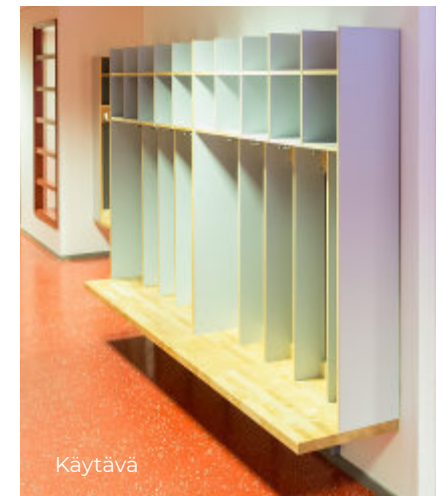
Kirjasto

Käytävä / Luokka

Sisäänkäyntiaula

Käytävä

Luokkien kiintokalustus on uusittu peruskorjauksen yhteydessä. Kuvan pulpetit ovat alkuperäiset.

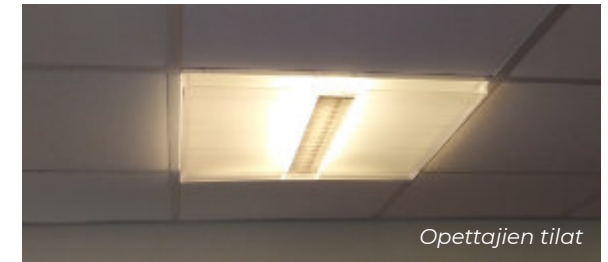
Käytävien kenkäsäilytyshyllyt ja naulakkokalusteet ovat peruskorjauksen aikaisia. Ylemmän kuvan pitkät sisäkkäin menevät korokepenkit ovat alkuperäiset ja hankittiin luokkatiloihin. Keskimmäisen kuvan kulmasohva on koulun uusin hankinta ja sijoittuu kirjastoon.

Koulussa on tehokas **yleisvalaistus**. Valonlähteenä toimii luokkatiloissa ja kirjastossa 600x600 kokoiset valaisimet, jotka on ripustettu TT-laattojen alapinnan tasoon. Käytävillä, auloissa ja ruokalassa vastaavan tyyliset valaisimet on upotettu alakattojärjestelmään. Opettajien tiloissa on muita tiloja näyttävämmät upotetut valaisimet sekä säätömahdollisuus. Joissakin tiloissa, kuten keittiössä, varastoissa ja teknisen työn opetustiloissa on pitkät ja kapeat loisteputkivalaisimet.

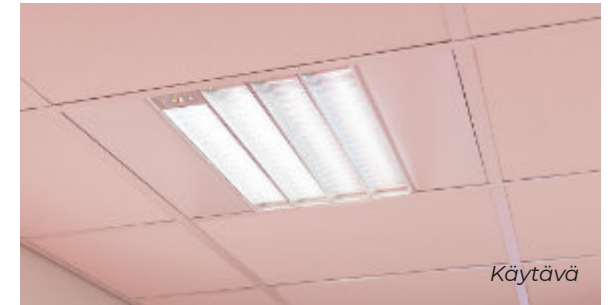
Kaikissa huoneissa valot kytkeytyvät automaattisesti päälle tilaan saapuessa. Myös käsikäyttö on mahdollinen.

Erilaisten laitteiden kuten tietokoneen käytön lisääntyessä kouluun on lisätty **sähkökouruja**.

Muutokset: Koulun valaisimet ja sähkökalusteet ovat uusiutuneet peruskorjauksen yhteydessä. Luokissa oli alun perin loisteputkivalaisimet ripojen alapintaan kiinnitettynä. Käytävillä kulki nauhamaiset valot käytävän reunalla (vrt. sivu 13) - uusi valaistustyyli 600x600 valaisimineen on osaltaan muuttanut käytävien luonnetta.

Opettajien tilat

Käytävä

Liikuntasali

Luokka

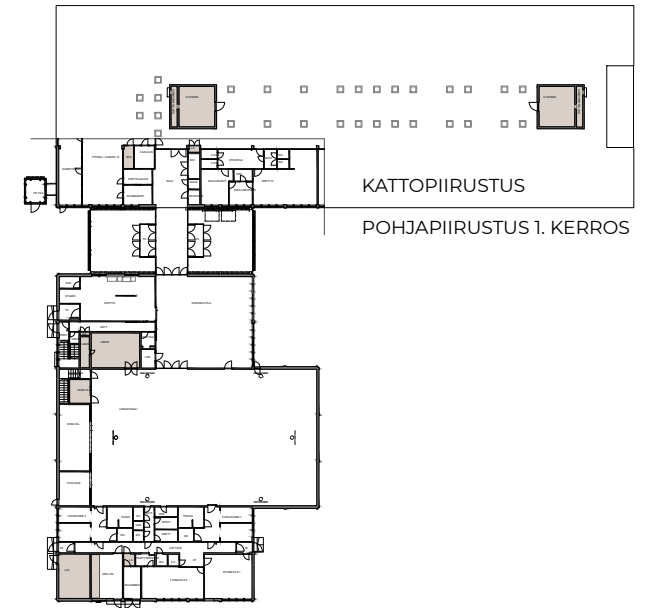
Keittiö

Koulun **ilmastointikonehuoneet** ovat jakautuneet opetussiiven kahteen kattokonehuoneeseen ja salisiiven kahteen iv-konehuoneeseen 1. kerroksessa. Yksi iv-tila on lohkaistu kellarin käytävältä peruskorjauksen yhteydessä. Iv-kanavisto kulkee pääosin alasasketussa katossa, osin TT-laattojen ripojen välissä.

Sähköpääkeskus sijaitsee teknisen työn luokan yhteydessä. Lisäksi koululla on seitsemän alakeskusta.

Lämmönjakohuone sijaitsee rakennuksen salisiivessä Karvarinaukion puoleisessa päädyssä. Koulu liittyy kaukolämpöverkoston. Huonetiloissa on vesikiertoiset lämpöpatterit; lämpöjohdot on siirretty lattian alla kulkevasta kuilusta ikkunaseinälle katon rajaan. Liikuntasalissa ja puku-/ pesutiloissa on lattialämmitys.

Muutokset: Koulun Ivis-tekniikka on uusiutunut peruskorjauksen yhteydessä.

Terveystieteiden
tilan muutos 2015

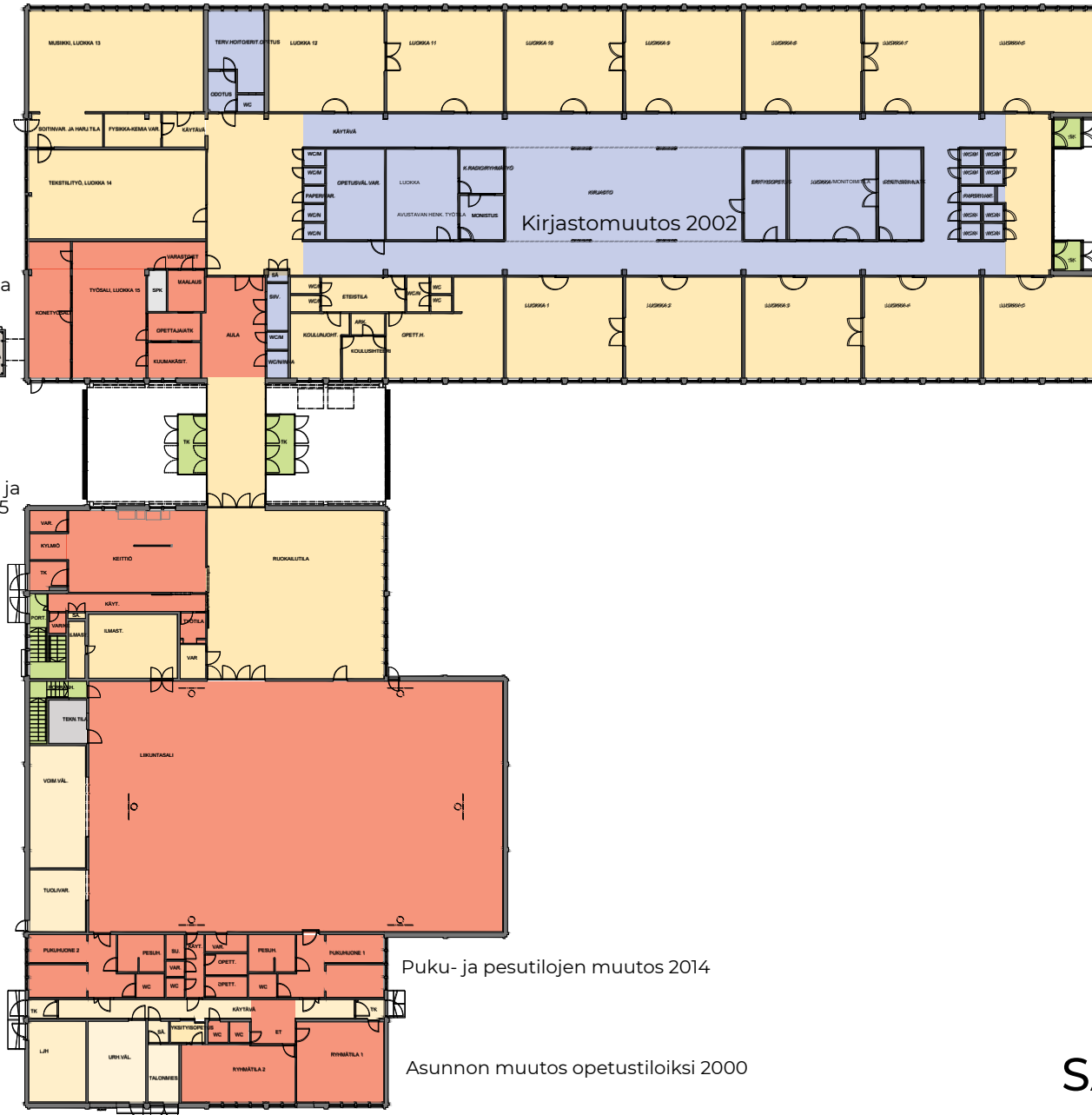
Teknisen työn
luokan muutos ja
laajennus 2005

Uusi
purunpoisto

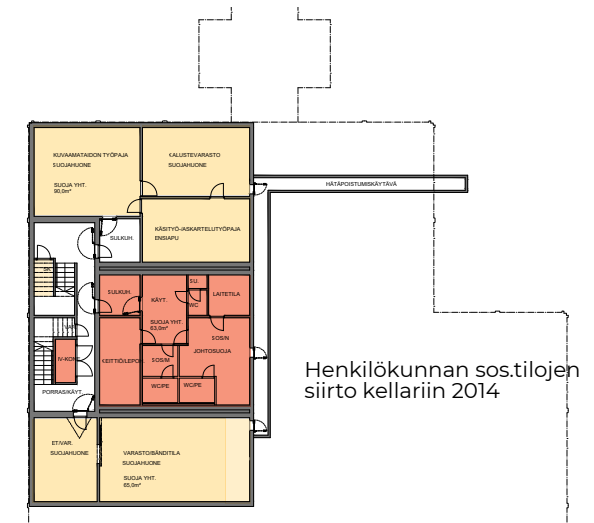
Keittiön muutos ja
uusi käytävä 2015

Puku- ja pesutilojen muutos 2014

Asunnon muutos opetustiloiksi 2000

- LÄHES ALKUPERÄINEN
- ALKUPERÄISET PIIRTEET SÄILYNEET, MATERIAALIT TAI KIINTOKALUSTUS MUUTTUNEET
- KÄYTTÖTARKOITUS TAI LUONNE OSITTAIN MUUTTUNUT. ALKUPERÄISIÄ OMINAISPIIRTEITÄ TUNNISTETTAVISSA
- MERKITTÄVÄSTI MUUTTUNUT. ALUEELLA ON TEHTY TILAMUUTOKSIA TAI TILAN LUONNE ON MUULLA TAVOIN MUUTTUNUT MERKITTÄVÄSTI

Henkilökunnan sos.tilojen
siirto kellariin 2014

SÄILYNEISYYSKAAVIO

MUUTOSHISTORIAA:

1998 - 2007	Pihasuunnitelma, Destia Oy Pirkko Tanska, toteutus kahdessa vaiheessa, valmis 2007
2000	Talonmiehen asunnon muutos luokkatiloiksi, Insinööritoimisto Voho Oy Ilmastoinnin parantaminen
2000-l.	Uudet sisäikkunat kaksoiskäytävän välisiin tiloihin Uudet pariovet luukkien välille eri vaiheissa
2002	Kirjaston muutostyö, Arkkitehtitoimisto Kari Huotari Oy
2003	Keittiön muutostyö, LVI-suunnitelmat Naamanka Oy
2005	Teknisen työn luokan muutos ja laajennus aulatilaan, Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen Oy Iv-koneiden uusiminen, käytävän alakattojen uusiminen Liikuntasalin puujoustolattian hiominen
2014-2015	Peruskorjaus ja muutostyö, Arkkitehtitoimisto Kari Huotari Oy, toteutus kahdessa vaiheessa: Teknisten järjestelmien uusiminen Kiintokalusteiden uusiminen Liikuntasalin lattiarakenteiden uusiminen Tilamuutoksia mm. salin pukutilat, keittiö, kellari
2019	Opettajien työtilan muuttaminen luokkatilaksi Opetussiiven keskitilojen erilaisten lattiapinnoitteiden testauksia, Sweco Kellarin kosteusvauriokorjaus
2019 - 2020	Seinän vierustojen aukaisut ja korjaukset
2021	Teknisen työn tilojen peruskorjaus

KUNTOTUTKIMUKSIA JA -KARTOITUKSIA

2021-vesivahinkokartoitus
 2020-kuntotutkimus_teknisentyön_lattia
 2020-merkkiainetutkimus
 2019-sisäilma_kosteus_koontiraportti
 2019-VOC-analyysi_materiaalinaytteesta
 2019-matnaytteen_asbestianalyysi
 2019-putkistojen_kuntotutkimus
 2019-kuitututkimus
 2019-sisäilma_ja_kosteusteknkuntot+liitteet
 2018-sisäilmatarkastusraportti+liitteet
 2018-sisäilmatarkastusraportti
 2018-liikuntavaraston_alapohja-rakennetutkimus
 2018-kuntoarvio-ikkunat_ovet_aita
 2018-lampokuvaus
 2018-julkisivujen_AHA-kartoitus
 2017-sadevesiviemariselvitys
 2017-haitta-ainekartoitus_rakselv-vesikatto
 2017-radonmittaus
 2016_mikrobianalyysi_sisäilma
 2011-kuntotutkim_liikuntahallinlattia
 2008-paataulu
 2002-hiilidioksidimittaukset
 2003-kuntoarvio
 2004-asbesti_inventointirap
 2003-tekkinen_PTS

YHTEENVETO

Myllyojan koulun pihaa 1980- tai 1990-luvulta, ennen pihan perusparannusta.

Yhteenveto

Myllyojan koulu valmistui vuonna 1979 yhteen kasvaneiden kaupunkilähiöiden Myllyojan ja Haapalehdon rajapinnan tuntumaan. Uudet omakoti-, rivi- ja kerrostalot sekä kattava palvelukeskus houkuttelivat alueelle runsaasti lapsiperheitä.

Uusi koulu suunniteltiin mäntyvaltaiseen metsään, liikekeskuksen välittömään läheisyyteen. Tontti oli rakentamiseen haastava ja pohjavesi korkealla, mutta rakennus suunniteltiin huolellisesti käyttäjää kuunnellen ja kehittyntä elementtitekniikkaa hyödyntäen. Suunnittelusta vastasi Oulun kaupungin Talosuunnitteluosasto.

Arkkitehtuuriltaan Myllyojan koulu suunniteltiin noudattamaan 1970-luvun koulurakentamisen ihanteita. Koulu on ilmeeltään hillitty ja koreilematon hyötyrakennus, joka sopeutuu hyvin ympäristön mittakaavaan. Matalan 1-kerroksisen rakennusmassan yläpuolelle kohoaa suuri liikuntasali, mikä on iltaikäyttönsä vuoksi tärkeä linkki koulun ja ympäristön asukkaiden välillä.

Ajanmukainen elementtitekniikan käyttö näkyy koulun betonisissa julkisivuissa, joita rytmittävät kantavien elementtien pilarimaiset vahvistukset. Jonoon asetetut ikkunauhat halkaisevat elementin vaakasuunnassa. Kirkkaiden tehostevärien käyttö - keltaiset ikkunat ja punaiset pellitykset - tuovat väriä muutoin harmaan koulurakennuksen julkisivuihin. Betonipinnan vaakasuuntainen voimakas strukturointi on yksi rakennuksen erityispiirteistä; usein aikalaisissa kouluissa on nähtävillä vaakaan muottilaudoitettu betonipinta, mutta Myllyojan koulussa aiheen kehittäely on viety astetta pidemmälle.

1970-luvun alkupuoliskon peruskoulu-uudistus toi mukanaan uudenlaisia suunnitteluperiaatteita, joita noudatettiin tarkoin myös Myllyojan koulun suunnittelussa. Avainsanoja olivat joustavuus ja helppo muunneltavuus, mikä oli hyvin toteutettavissa uutta rakentamistekniikkaa ja pilari-palkki järjestelmää käyttäen. Väliseinät tehtiin keveiksi ja helposti muunnettaviksi.

Muita tärkeitä tilasuunnitteluun liittyviä tekijöitä olivat mm. erilaiset ja -kokoiset opetustilat esimerkiksi pienryhmille, sekä opettajille järjestetyt tarkoituksenmukaiset työskentelytilat. Nämä seikat toteutuvat hyvin Myllyojan koulun suunnittelussa ja toteutuksessa, kuten myös keskeisesti kaksoiskäytävän välissä sijaitseva yhteinen olohuone, kirjasto-mediateekki.

Ajan henkeen kuului myös "maisemaluokkien" suunnittelu, jossa tiloja voitiin jakaa liikuteltavilla väliseinillä pienempiin osiin. Maisemaluokkia ei Myllyojan koululle saatu, mutta sen sijaan saatiin tyypillistä suurempi liikuntasali, joka on ollut suuressa suosiossa ja lähes päivittäisessä käytössä koko elinkaarensa ajan. Maisemaluokka-aatetta mukaillen luokkatilojen väliin on asennettu ajan saatossa pariovia, mitkä mahdollistavat tilojen joustavamman käytön ja yhteisopetuksen kahden luokan välillä.

Ajalle tyypillisesti rakenneratkaisut näkyivät myös Myllyojan koulun sisätiloissa, jossa pilarit rytmittävät käytävää ja teräsbetoniset TT-laatat luokkatilojen ja kirjaston kattomaailmaa.

Johtopäätökset

Myllyojan koulu on suunniteltu huolella ajan suunnitteluperiaatteiden ja ihanteiden mukaan, ja peilaa siten hyvin aikansa arkkitehtuuria. Se on säilynyt ulkoarkkitehtuuriltaan alkuperäisenä; vain aivan pieniä huomaamattomia ja rakennuksen alkuperäiseen henkeen kuuluvia muutoksia on tehty.

Rakennuksen sisätiloja on muunneltu ajan kuluessa vaihtuvien tarpeiden mukaan, mutta juuri siinä kohtaa päästäänkin 1970-luvun koulusuunnittelun yhden tärkeän pääperiaatteen ytimeen: tiloja on voitava muunnella joustavasti ja kohtuullisin kustannuksin.

Vaikka rakennuksessa käytetty pilari-palkki-järjestelmä on mahdollistanut muutokset helposti, sen useimmat tilat ovat palvelleet hyvin aikaansa sellaisenaan, vailla tilamuutoksia.

Sisätilojen luonne on osittain muuttunut vuosikymmenien saatossa mm. teknisten järjestelmien modernisoinnin yhteydessä, sisäikkunoiden lisäämisen ja kalustemuutosten vuoksi. Punainen alkuperäinen tehostesävy on kuitenkin pitänyt pintansa mm. alkuperäisissä lattiapinnoissa. Myös ikkunat ovat pääosin saaneet säilyttää keltaisen värinsä. Tulevien korjaustöiden yhteydessä olisikin syytä säilyttää alkuperäinen värimaailma.

Koulun tontti on säilyttänyt alkuperäisen metsäisen ilmeensä. Vaikka koulurakennus itsen matalana ja hieman syrjään vetäytyvänä - ei ole maisemallisesti korostunut, se on arvotettu Pohjois-Pohjanmaan liiton laajan kohderaportin mukaan paikallisesti arvokkaaksi kohteeksi ¹ ja voidaan nähdä arvokkaana ajan tuotoksena.

¹ Pohjois-Pohjanmaan liiton laaja kohderaportti 2015

LÄHDELUETTELO

Kuntotutkimukset ja vanhat suunnitelma-asiakirjat on arkistoitu Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen arkistoon (tila.arkisto@ouka.fi). Osa kirjallisista lähteistä on Myllyojan koulun rehtorin kirjahyllystä.

KIRJALLISIA LÄHTEITÄ

Kallio, Marja 2004. Myllyojan koulu arvioinnin pyörteissä. Oulun Yliopisto, Kasvatustieteen pro gradu-tutkielma.

Krogius, Pia 2012. Tuiran koulun laajennus. Rakennushistoriaselvitys.

Myllyojan koulun lukuvuositedotteet vuosilta 1995-2021.

Niinikangas, Liisa (toim.) 2002. Koulukirjasto tilana. Marja Kallio: Esimerkki Myllyojan koulukirjaston toteutumisesta verkostoyhteistyön tuloksena. Gummerus Kirjapaino Oy.

Niskala, Kaarina 2002. Oulun Graadi, 350 vuotta asemakaavoitusta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto, laaja kohderaportti 2015, Oulun koulut / Myllyojan koulu (Kioski 2.0 -sovellus).

KUNTOTUTKIMUKSET

Kiwa Inspecta, Jukka Sutelainen, Sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus 1.4.2019.

VANHAT SUUNNITELMAT

Rakennusselostus v. 1977, Oulun kaupungin rakennusvirasto, Talosuunnitteluosasto.

Rakennetyöselitys v. 1977, Insinööritoimisto Pekka Heikkilä ky.

INTERNET

www.koulurakennus.fi/1970-luvun-koulu/arkkitehtuuri

www.ouka.fi/oulu/myllyojan-koulu

https://fi.wikipedia.org/wiki/Luokka:Oulun_peruskoulu

[https://fi.wikipedia.org/wiki/Myllyoja_\(Oulu\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Myllyoja_(Oulu))

KAAVAT, KARTAT

Asemakaava ja asemakaavan selostus, Oulu 4.12.1973. Asemakaava osalle Haapalehdon kaupunginosaa. Arkkitehtitoimisto Unto Siikanen & kumpp.

Asemakaava ja asemakaavan selostus, Oulu 15.3.1973. Parkkisenkankaan kaupunginosan kortteleita 11,12,20 sekä osia korttelista 10 ja näihin liittyviä katu- ja puistoalueita koskeva asemakaavanmuutos ja Myllyojan kaulunginosaa koskeva asemakaava. Arkkitehtitoimisto Unto Siikanen & kumpp.

Asemakaava ja asemakaavan selostus, Oulun kaupunki 14.1.2002. Myllyojan kaupunginosan kortteleita 50 ja 51 sekä katu-, LPA-, ja puistoaluetta (Myllyojan keskus) koskeva asemakaavan muutos.

Asemakaava ja asemakaavan selostus, Oulun kaupunki 18.4.2016. Myllyojan kaupunginosan kortteleita 51 tontteja 2 ja 4 sekä katu- ja puistoaluetta koskeva asemakaavan muutos.

Asemakaava ja asemakaavan selostus, Oulun kaupunki 25.6.2019. Nokkalan koulu. Laanilan kaupunginosaan korttelin 24 tonttia 3 koskeva asemakaavan muutos.

Uuden Oulun yleiskaava, kaavakartta 2: keskeinen kaupunkialue 2030.

HAASTATTELUT

Myllyojan koulun rehtori Marja Kallio 31.5.2021

Arkkitehti Kustaa Salmi 7.6.2021

KUVALUETTELO

VALOKUVAT

Nykytilanteen valokuvat ovat Avario Oy:n, ellei toisin mainita (2021).

Vuoden 2015 valokuvat on Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen arkistosta (tila.arkisto@ouka.fi); rakennus valokuvattiin peruskorjauksen jälkeen. Vanhemmat valokuvat ovat Myllyojan koulun omasta arkistosta; useimmat niistä ovat opettaja Lasse Halmekankaan pitämän valokuvakerhon tuotoksia, oppilaiden ottamia valokuvia.

Kansikuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 5 valokuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 12 valokuvat	Myllyojan koulun arkisto
S. 14 valokuva	Myllyojan koulun arkisto
S. 15 valokuva	Myllyojan koulun arkisto
S.30 valokuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.34 valokuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.36 valokuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.38 valokuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.39 valokuva 1	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.44 opettajien kuva	Myllyojan koulun seinällä oleva valokuva
S.48 valokuva	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.53 kuvat 3	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.55 valokuva 1	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S.57 valokuvat	Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 60 valokuva	Myllyojan koulun arkisto

KARTAT, ILMAKUVAT

Opaskartat, asemakartat ja ilmakuvat on ladattu sivuilta <https://kartta.ouka.fi/ims>

S.3	Ilmakuvat: Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 4	Suomi-kartta: © Maanmittauslaitos 2020
S. 4,6	Opaskartat: © Oulun kaupunki 2020
S. 7,8	Asemakartat: © Oulun kaupunki 2020
S. 9	Ilmakuva: © Oulun kaupunki 2020
S. 17	Ilmakuva: © Oulun kaupunki 2020

PIIRUSTUKSET

Suunnitelmapiirustukset eri vuosilta ovat Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen arkistosta (tila.arkisto@ouka.fi) Värilliset kaaviokuvat on tehty näiden kuvien pohjalta ja ovat Avario Oy:n, ellei toisin mainita.

S. 6	Rakeisuuskuva: Avario Oy 2021
S. 21	Asemapiirustus: Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 23	Ote julkisivusta: Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 25	Julkisivut: Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)
S. 28	Rakenteet: Oulun kaupunki, Tila-arkisto (1977)
S. 29	Leikkaukset: Oulun kaupunki, Tila-arkisto (2015)

Oppilastöitä koulun ikkunassa.